

LETO XXIII. Stev. 256

IZDAJA IN TISKA
CASOPISNO ZALOŽNIŠKO
PODJETJE
"LJUDSKA PRAVICA"
DIREKTOR PODJETJA
LEV MODIC
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN SINKOVEC
List izhaja vsak dan razen
petka - Cena 10 dinarjev

Ljudska

PRAVICA

"LJUDSKA PRAVICA"
USTANOVljena 6. OKTOBRA
1944 - MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT DNEVNIK IN
TEDNIK - OD OSVOBODITVE
DO 1. JULIA 1951 KOT DNEV-
NIK NATO PA KOT TEDNIK
- OD 1. JUNJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z "BORBO"

POSLANICA PREDSEDNIKA TITA BORCEM
VSEGA SVETA

DELO ZA MIR

in mednarodno sodelovanje

poglavitna naloga Svetovne federacije, ki mora postati
univerzalna organizacija vseh borcev

Berlin, 29. oktobra. Tu se je včeraj začela skupščina Svetovne federacije bivših borcev, na kateri se je zbralo 250 delegatov posameznih organizacij iz 35 dežel. ZSSR, Bolgarija, CSR, Albanija, Poljska, Laos in Tunizija so poslale na zasedanje svoje opazovalce. Poleg drugih vprašanj bodo na skupščini obravnavali tudi razorožitev in prepoved jedrskih poskusov, tehnično pomoč nerazvitim deželam in druge zadeve.

Predsednik FLRJ Josip Broz Tito je poslal skupščini Svetovne federacije bivših borcev naslednjo poslanico:

Dragi prijatelji in tovariši.

Ko z veseljem sprejemam predlog vašega predsednika in generalnega sekretarja, sporočam svoje najpriskrnejše pozdrave vsem udeležencem VII. generalne skupščine Svetovne federacije bivših borcev kakor tudi najboljšo željo za nadaljnji uspeh v vašem delu za utrjevanje miru in razvijanje človekoljubne dejavnosti.

Dogodki, ki so se zvrstili po vaši zadnji generalni skupščini, so še bolj potrdili naše skupno prepričanje, da si je treba kar najbolj prizadevati za ohranitev miru in miroljubno mednarodno sodelovanje.

Zdaj, v času epohalnih znanstvenih in tehničnih dosežkov, je jasno, da bi bila morebitna vojna največja katastrofa za vse človeštvo. Trdno sem prepričan, da se posebno bivši borci zavedajo tega in da bodo zastavili vse svoje moči, da bi dosegli človeškega genija služila zgolj mirnim namenom ter napredku in blaginji človeštva. Sodim, da mora vaša organizacija v prizadevanju, da doseže te plemenite cilje, čimprej zbrati bivše borce vseh dežel in tako doseči tudi svojo univerzalnost, kar bo imelo za posledico, da ho glas Svetovne federacije bivših borcev postal še močnejši in vplivnejši po vsem svetu - Tito.

Plenum CK KP SZ

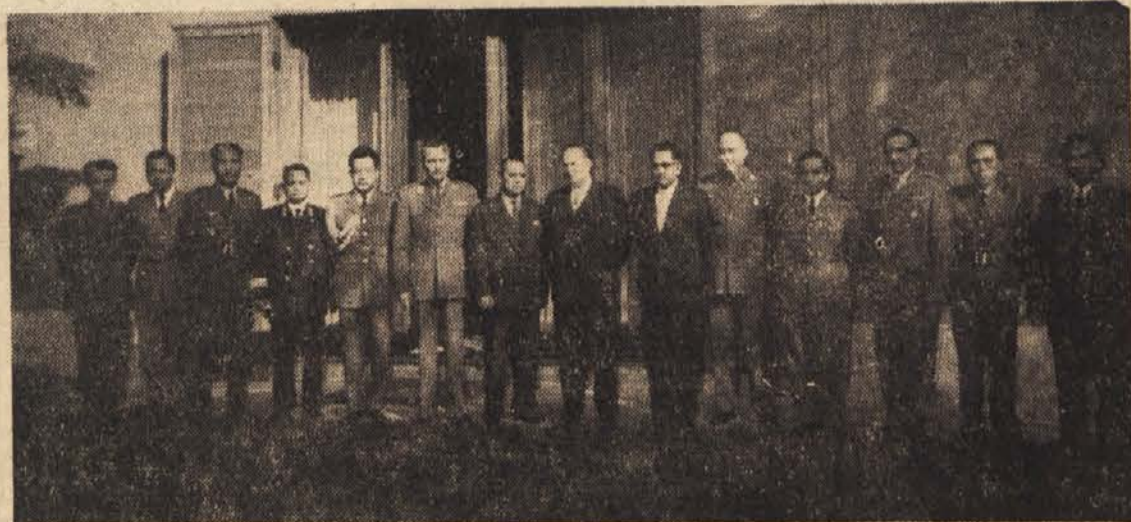
Moskva, 29. okt. (Tanjug). V Moskvi se je včeraj začel plenum CK KP SZ. K začetku zasedanja so bili povabljeni tudi glavni uredniki moskovskih časnikov. Dnevni red sicer ni znan, menijo pa, da je bil plenum sklican v zvezi z razrešitvijo Zukova dolžnosti obrambnega ministra.

Diplomatska sprejema pri predsedniku republike

Beograd, 29. okt. (Tanjug). - Predsednik republike Tito je danes dopoldne v Belem dvoru sprejel venezuelskega veleposlanika v Beogradu Juana Roehla Arriensa in potem nizozemskega veleposlanika Gerarda E. Van Itersuma, ki sta mu izročila svoja pooblastilna pisma.

Predsednik republike v prihodnjih mesecih ne potuje v tujino

Beograd, 29. okt. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je dobil nenadno ponovni napad akutne lumboishialgije. Zaradi tega v prihodnjih mesecih ne bo mogel na nobeno potovanje v tujino ter je moral opustiti tudi predvidene obiske v nekaterih azijskih deželah.

V ponedeljek je predsednik republike sprejel delegacijo indonezijske vojske, ki je že teden dni v gosteh pri naši JLA

Z VČERAJSNJE SEJE ZVEZNEGA IZVRŠNEGA SVETA

Za krepitev zakonitosti v delu javnih služb

Osnutka zakonov o javnih uslužbencih in pokojninskem zavarovanju sprejeta

Beograd, 29. okt. (Tanjug). Na današnji seji pod predsedstvom podpredsednika Rodoljuba Čolakovića je Zvezni izvršni svet sprejel osnutka zakonov o javnih uslužbencih in pokojninskem zavarovanju ter več uredb, odlokov in sklepov.

Pomen zakona o javnih uslužbencih je v tem, da naj odstrani nejasnosti in nedoločnosti v dosedanjih predpisih s tega področja, da okrepi in razvije zakonitost v delu javnih služb in natančneje uredi položaj uslužbencev v njih. Zakon bo pripomogel k uspešnejšemu poslovanju organov uprave in učinkovitejšemu izpolnjevanju nalog javnih služb s tem, da bo spodbudno vplival na izpopolnjevanje strokovne izobrazbe uslužbencev, prispeval pa bo tudi k stabilnosti kadrov. Določbe tega osnutka se nanašajo na vse uslužbenke javnih služb razen gospodarstva, pa naj bodo zaposleni v organih državne uprave ali v samostojnih ustanovah na področju prosvete, znanosti in kulture, v zdravstvenih ustanovah, socialnem zavarovanju, zavodih in bankah, razen uslužbencev v družbenih organizacijah.

Kaj prinaša novi uslužbenški sistem

Novi uslužbenški sistem prinaša več važnejših novosti. V osnutku zakona je sprejeto načelo, da se o imenovanju, napredovanju in drugih uslužbenških odnosih odloča na podlagi predloga oz. mnenja posebnih komisij in v soglasju z njimi. Skladno s tem načelom bodo upostavljene stalne komisije za uslužbenška vprašanja, in sicer zvezna, republiška (pokrajinska oblastna), okrajna in občinska. Po dosedanjih predpisih je bilo obvezno določanje sistemizacije delovnih mest predvideno samo za državne organe. Osnutek pa predvideva, da ima vsak organ in ustanova predpisano sistemizacijo, s katero se določajo uslužbenška mesta.

V osnutku je sprejeto načelo, da se vsa mesta v javnih službah popolnjujejo praviloma z natečajem. Osnutek predpisuje tudi ustrezni postopek ter ureja vprašanje pristojnosti za imenovanje uslužbencev v vseh službah. Sistem razvrščanja uslužbencev je ostal v glavnem isti, samo da je uveden še en rang strokovne izobrazbe, ki ustrezno rang višje šole. Za razvrščanje uslužbencev po strokovni izobrazbi predvideva osnutek štiri stopnje; nižja, srednja, višja in visoka strokovna izobrazba. Po stopnji strokovne izobrazbe so razdeljeni uslužbeni v štiri vrste: prva vrsta - uslužbeni z visoko strokovno izobrazbo (fakulteta), druga vrsta uslužbeni z višjo strokovno izobrazbo (višja šola), tretja vrsta - uslužbeni s srednjo strokovno izobrazbo in četrta uslužbeni z nižjo strokovno izobrazbo.

Ker je po osnutku za uslužbenke s srednjo strokovno izobrazbo začetni plačni razred 16., je predviden za vrsto uslužbencev z višjo šolo kot začetni 15., kot zaključni pa 6. razred, za uslužbenke z višjo strokovno izobrazbo kot začetni plačni razred 12. namesto dosedanjega 14. Stevilo plačnih razredov se po osnutku povečava, ker sta uvedeni po dve stopnji v prvem in drugem plačnem razredu. V osnutku zakona so razporejena zvanja v plačne razrede.

Dve vrsti plač

Osnutek zakona je ohranil sedanjo obliko temeljne plače. Namesto dodatne plače in položajnega dodatka pa se uvede položajna plača. Temeljna plača se določa po strokovnih kvalifikacijah (zvanjih), pridobljenih v službi, in po službenih letih, v okviru, določenih za razvrstitev, vtem ko se položajna plača določa po mestu (funkciji oziroma položaju), na katerem je uslužbenec razporejen. Položajna plača je predvidena za vse uslužbenke v službi kot kolektivni, ker je osnovna plača enotna za vse uslužbenke in zato prek nje ni moč doseči diferenciranja po vseh potrebnih elementih, to pa pomeni, da ne bi mogli doseči pravilnega nagradjevanja uslužbencev. Tako

bodo čvrsteje določeni odnosi v plačah, in sicer ne samo med posameznimi kategorijami delovnih mest, marveč tudi v posameznih službah.

V plačni sistem se uvede tudi posebna doklada, in sicer v službah, kjer so razlike v sadovih dela zelo znatne, kjer so pogoji dela težji ali kjer je nekoliko težavneje fiksno plačati delo, kakor pri zdravstvenem osebu ali v nekaterih službah, kjer so delovni pogoji znatno težji kakor v pisarni. Uslužbeni lahko dobe tudi nagrade za izredno delo in posebne uspehe v delu, zlasti v primerih, ko pripravljajo zamotane in obsežne elaborate, ki imajo včasih značaj znanstvene dela in visoko strokovnih analiz. Nagrade se lahko dajejo tudi za večji delovni učinek. Osnutek predvideva tudi plačilo za nadurno delo.

Osnutek določa naslednjo tabelo temeljnih plač:

plačni razred	temeljna plača
prvi (1)	33.000
prvi (2)	31.000
drugi (1)	29.000
drugi (2)	27.000
tretji	24.000
četrti	22.000
peti	20.500
šesti	19.200
sedmi	18.000
osmi	16.800
deveti	15.800
deseti	14.800
enajsti	13.800
dvanajsti	12.800
trinajsti	11.800
štirinajsti	11.100
petnajsti	10.400
šestnajsti	9.700
sedemnajsti	9.200
osemnajsti	8.800
devetnajsti	8.400
dvajseti	8.000

Plače pomožnih uslužbencev se bodo določale po delovnem stažu in delovnih pogojih in znašale bodo povprečno 7.500 z zvišanjem po službenih letih do 9.800 din. Uslužbeni, ki delajo v težavnejših pogojih, bodo dobivali tudi posebne doklade. Višina položajnih plač se bo določala po predpisih organov, pristojnih za določanje sistemizacije v mejah, določenih s tem osnutkom. Na pr. za najvišje položaje v zvezni upravi bo znašala položajna plača do 22.000 din, za ustrezne položaje v republiški upravi do 17.000, za položaje sekretarja okrajnega ljudskega odbora do 14.000, v najbolj razvitih okrajih do 17.000, za položaj sekretarja občinskega ljudskega odbora do 12.000, v najbolj razvitih občinah pa do 14.000 din itd. Glede strokovne izobrazbe uslužbencev v osnutku ni nobene novosti.

Pomembne novosti v sistemu napredovanja

Po osnutku se upostavijo ratični organi za posamezne službe oziroma stroke, v katerih delovno področje sodi služba za zboljšanje dela ustrezne službe oziroma stroke in za strokovni razvoj kadrov. Glavne značilnosti novega sistema napredovanja so v tem, da spodbuja pridobitev boljših strokovnih kvalifikacij, vneto in uspeh v delu in da zagotavlja večjo objektivno kriterija za napredovanje.

V sistemu napredovanja so uvedene pomembne novosti. Bistvene spremembe, ki bodo uveljavljene v vseh službah, so v tem, da se napredovanje čvrsteje poveže z oceno. Ocena velja za enega izmed objektivnih pogojev za zvišanje plače oziroma za napredovanje v višje zvanje.

Napredovanje je lahko redno in izredno. Za napredovanje v višje plačne razrede v okviru višjega zvanja se zahteva kot pogoj ugodna ocena. Če dobi uslužbenec za minulo leto neugodno oceno, se mu ta čas ne šteje v napredovanje. Za napredovanje v višje zvanje je pogoj poostren toliko, ker se zahteva, da se uslužbenec odlikuje v delu in da je bil tri leta v zaključnem plačnem razredu svojega zvanja.

Spremembe v sistemu napredovanja uslužbencev prosvetne, znanstvene in zdravstvene službe so mnogo pomembnejše. Napredovanje teh uslužbencev je bilo doslej vezano izključno na službena leta. Zdaj je tudi njim omogočeno hitrejše napredovanje. Ker za te uslužbenke ni višjih in nižjih zvanj, je zanje predvidena možnost hitrejšega napredovanja v okviru istega zvanja (učitelj, profesor, zdravnik) v odvisnosti od ocene. Ustrezne spremembe v sistemu napredovanja veljajo tudi za uslužbenke ostalih služb.

Dopusti in prenehanje službe

Osnutek ureja tudi vprašanje počitka in dopusta javnih uslužbencev. Vsi uslužbeni ne glede na zvanje in funkcije imajo pravico do letnega dopusta po delovnem stažu, in sicer, do 5 let službe 15 dni, nad 5 do 15 let 21 dni in nad 15 let službe 30 dni. Letni dopust učnega oseba se ujema s poletnimi počitnicami.

(Nadaljevanje na 2. strani).

Koča Popović pri Selwynu Lloyd

London, 29. okt. (Tanjug). - Državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović se je danes dopoldne v britanskem zunanem ministertvu sestal z zunanjim ministrom Selwynom Lloydom in se z njim dalj časa razgovarjal. Koča Popović se je ustavil v Londonu za dva dni na poti iz New Yorka, kjer je sodeloval na zasedanju Generalne skupščine OZN. Iz Londona bo prek Pariza nadaljeval pot v Beograd.

Grška vojaška delegacija v Sloveniji

Ljubljana, 29. okt. Od včeraj se mudi v Sloveniji na obisku delegacija grške vojske pod vodstvom generalmajorja Mandiosa. Bila je na Gorenjskem in danes v Ljubljani. Jutri odpotuje nazaj v Beograd in se potem vrne v Grčijo.

VREMENSKA NAPOVED

za sredo 30. oktobra

Zjutraj po kotlih megla ali nizka oblačnost, nato močnejše razjasnitve do zmerno oblačnega vremena. Temperatura ponoči med 4 in 8, v Rimorju okoli 11, najvišje dnevne temperature do 16 stopinj C.

Odmevi zgodovinskih dni pred 40 leti

Oktobarska revolucija ni sprožila zgodovinskih dogodkov samo v nekdanji carski Rusiji, bilo tudi v skoraj vseh večjih, industrijsko razvitih mestih ZDA precej mezdnih gibanj, stavk rudarjev, kovinarjev, tekstilnih delavcev. Na zgornji fotografiji vidimo eno izmed delavskih demonstracij leta 1921 v New Yorku. Delavci so zahtevali zvišanje plač, zboljšanje delovnih pogojev, nad demonstrante pa so poslali policijo na konjih, kasneje pa tudi vojaške oddelke. Zlasti močno je bilo to revolucionarno gibanje

Od Washingtona do Pariza

Washingtonska konferenca ni prinesla v mednarodnih stikih nič novega ne koristnega. Macmillan je sicer dosegel, kar je želel: ameriška vlada bo zahtevala od Kongresa spremembo Mac Mahonovega zakona, ki prepoveduje sleherni izdajanje ameriških jedrskih skrivnosti. Z Eisenhowerjem se je Macmillan dogovoril o združitvi ameriških in britanskih znanstvenih in vojaških naporov v proizvodnji jedrskih bomb in raket. To morda nekaj pomeni za obnovo ugleda Velike Britanije, toda za odnosaje na svetu bržčas ne pomeni več, kakor če se zgrudijo oblaki nad reko, ki že tako sili čez bregove.

Za nikogar ni več skrivnost, da je razorožitev hrbtnica, na katero se oprira vse resnično prizadevanje, da bi ustvarili zaupanje na svetu. Za mednarodne stike in za mir ni drugega vprašanja, ki bi bilo nujnejše in važnejše od sporazuma o preprečitvi poskusov z atomskim orožjem kot prvega ukrepa v vsem razoroževanju. Če so v Washingtonu dosegli sporazum, ki naj spet postavi obe zahodni državi na vodilno mesto v jedrskih raziskavah in oboroževanju, tedaj lahko ta sporazum koristi tem ali onim trenutnim interesom, ne more pa biti za las zboljšati mednarodnih stikov in poglobiti mednarodnega sodelovanja.

Celo britanski »Daily Herald« ugotavlja, da napoveduje uradno poročilo »velikih dveh« nadaljevanje hladne vojne še za dolgo obdobje. Do takšnega sklepa pride človek kaj lahko, saj hoče washingtonska deklaracija očitno pokazati »moč« zahodnih zaveznikov. Vsej svetovni javnosti pa je znano, da je pod hladne vojne posuta s trnjem in razočaranji in da pomeni vrh vsega še neposredno nevarnost, da hladna vojna preraste v vročo.

Pomanjkanje konkretnih sklepov v deklaraciji (celo v vprašanih v zvezi z bližnjim vzhodom) so nadomestili z bučnim razglasenjem načel o politiki Zahoda kot vojaške in ideološke formacije. Sklenili so celo predložiti ta načela ostalim članicam Atlantske zveze. V ta namen bi se na bližnjem pariskem zasedanju zbrali najvišji predstavniki njenih članic.

Takšen sklep je narekovala cela vrsta okoliščin. Znano je, da ostale članice Atlantske zveze niso navdušene za »atomski klub«, ki je zdaj monopol dveh Washingtona in sklenili v prizadevanju, da bi si zagotovili britansko pomoč, ki jo je doslej omalovaževal, zmanjšati vtis popuščanja nasproti Londonu z razširitvijo razprave na druge partnerje, čeprav tudi to po starih načelih zahodne politike. Od tujih prizadevanj Washingtona, da bi britansko-ameriški konferenci kot najpomembnejši zaključek pripadel sklep o »velikem atlantskem sestanku«.

Temeljnih koristi človeštva pa ni več moč spraviti v sklad s starimi blokovski načeli, tem manj, če jih vsiljujejo s pritiskom. Nova sodelovanja v mednarodnih stikih, predvsem pa težnja po miru in mednarodnem sodelovanju kakor tudi zdrava pamet terjajo vse drugačno obravnavanje mednarodnih stikov.

V. T.

BONN SE ODMIKA OD ZDRUŽITVE OBEH NEMSKIH DEŽEL

Nadaljnje preziranje vzhodnonemške države in vlade

Ollenhauer očita Adenauerju, da v svoji včerajšnji programski deklaraciji težišča ni postavil na razorožitev in ublažitev mednarodne napetosti

Bonn, 29. okt. (Tanjug). Kanceler Adenauer je danes v vladni deklaraciji, ki jo je prebral pred Zveznim zborom, pojasnil temeljna načela, po katerih se je ravnala njegova vlada doslej in na katerih bo slonela tudi politika nove vlade. Najprej pa je predstavljal parlamentu člane svoje nove vlade. Poslanci opozicijskih strank so ga večkrat motili z medklici.

Politični del svoje deklaracije je začel z ostrimi napadi na Sovjetsko zvezo, češ da je študi-

zjal kakor prej odločilna politična in vojaška agresivna sila na vsem vzhodnem področju. O ponovni združitvi Nemčije je rekel, da bo njegova vlada tudi v prihodnje trdno vztrajala na stalšču, da lahko le ona govori o imenu vsega nemškega naroda in da je ponovna združitve Nemčije naloga štirih veselil.

Adenauer je kratko govoril tudi o trenutno najbolj perečem vprašanju v zahodnonemški zunanji politiki, namreč o stikih z vzhodnoevropskimi deželami. De-

jal je, da je vlada trdno sklenila, da bo z vzhodnoevropskimi narodi zmerom živela v stikih dobrih sosedov in da bo pereča vprašanja obravnavala na mirnoljuben, pravičen in človekoljuben način.

Adenauer je naštel tudi razloge nekaterih organizacijskih sprememb v sestavi vlade in glavne naloge, ki čakajo posamezna ministrstva.

Debata o vladni deklaraciji bo v Zveznem zboru 5. in 6. novembra.

Vodja opozicijske Socialnodemokratske stranke Erich Ollenhauer je v zvezi z vladno deklaracijo izrazil mnenje, da deklaracija ne nudi nobenega konstruktivnega izhodišča, da bi dosegli ponovno združitve Nemčije. V zunanjepolitičnem delu deklaracija ni postavila težišča na razorožitev in ublažitev mednarodne napetosti. Parlamentarna frakcija Socialnodemokratske stranke bo vladno deklaracijo v debati zelo ostro kritizirala.

Bombni atentat v izraelskem parlamentu

Jeruzalem, 29. okt. (Reuter). — V izraelskem parlamentu je bila danes med razpravo o vladni zunanji politiki vržena bomba med vladne klopi. Eksplozija bombe je ranila predsednika vlade Davida Ben Guriona, zunanjo ministrico Goldo Meir in še tri druge ministre. Policija je aretirala 20-letnega mladeniča z imenom Duek. V izraelskih uradnih krogih izjavljajo, da atentat nima političnega ozadja in da ga je izvršil duševno neuravnotežen človek.

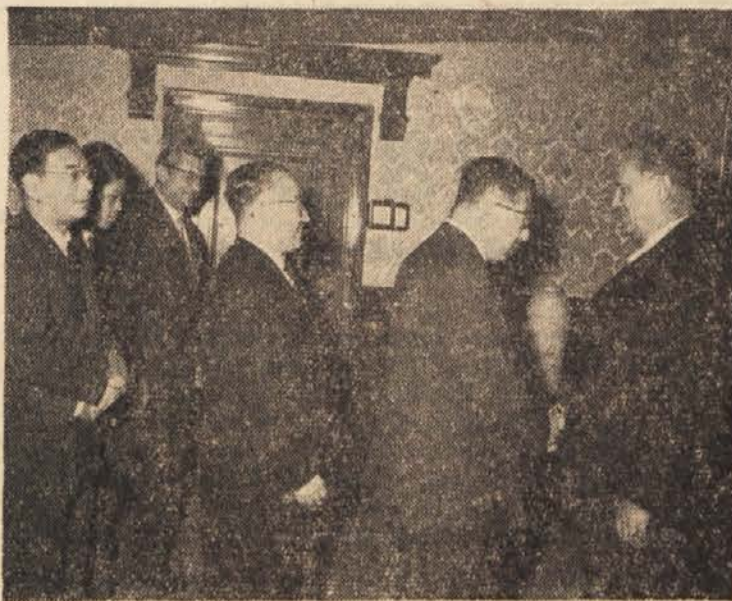
Na Poljskem reorganizirajo vso trgovinsko menjavo blaga s tujino

Varšava, 29. okt. (Tanjug). — Ministrstvo za zunanjo trgovino je pripravilo reorganizacijo predstavništev tujih družb na Poljskem, ki bo v razliko od dosedanje prakse omogočila in spodbujala trgovsko konkurenco. Na Poljskem so bila zastopstva tujih družb doslej vključena v poljska družbena podjetja, kot na primer v družbo »Transaktor«. Tako je ena poljska predstavniška družba zastopala razne koristi več deset tujih podjetij. Te družbe so imele dejansko monopol na svojem področju, kar je med drugim onemogočalo konkurenco v trgovini.

Na podlagi nove uredbe, ki so jo že začeli uveljavljati, bodo dosedanje zastopniške družbe uklinjene, namesto njih pa bodo ustanovili nova agencijska podjetja, državna, državno-zadružna ali državno-privatna, ki bodo poslovali po načelu konkurence. Neodvisno od tega bodo lahko v prihodnje tudi velika tuja proizvodna podjetja, ki se bodo specializirala na dobave za Poljsko, odprla lastne predstavniške urade.

Ker je poljska zunanja trgovina v zadnjih mesecih postala zelo dejavna in ker Poljska sploh čedalje bolj razširja svoje trgovinske stike s tujino, je uredba ministrstva za zunanjo trgovino in za izpolnitev velikih nalog, ki jih nalaga dolgoročni program razvoja kmetijstva ter ideološke prevzgoje kadrov v duhu težke o fizičnem delu v kitajski družbi.

Ker je poljska zunanja trgovina v zadnjih mesecih postala zelo dejavna in ker Poljska sploh čedalje bolj razširja svoje trgovinske stike s tujino, je uredba ministrstva za zunanjo trgovino

Delegacija japonskih socialistov, ki je na obisku pri nas in ima razgovore z vodilnimi predstavniki naše SZDLJ, je bila v ponedeljek dopoldne tudi pri predsedniku republike Titu

DULLESOVA TISKOVNA KONFERENCA

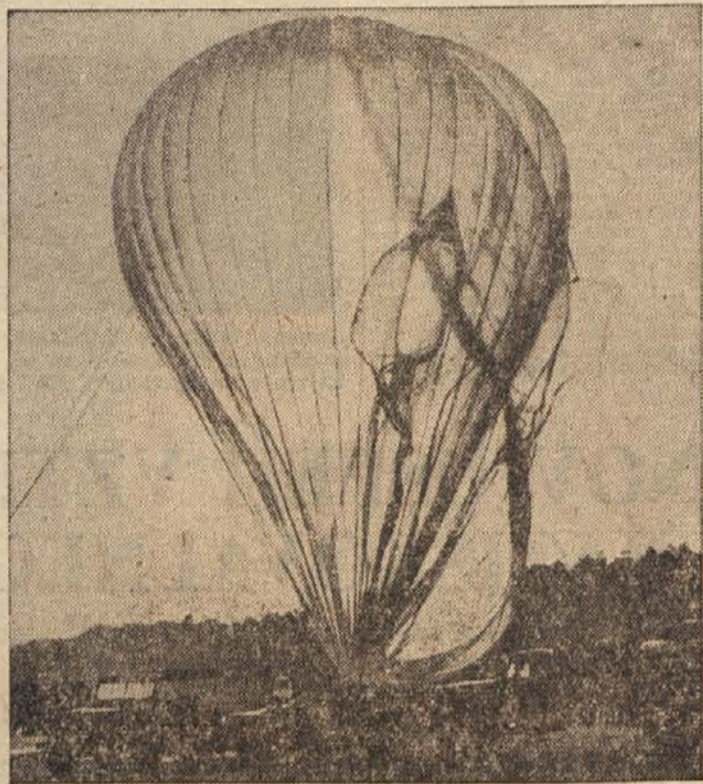
Na starih pozicijah utrjevanja obrambnih zvez

Washington, 29. okt. (AP). — Na današnji tiskovni konferenci je ameriški zunanji minister Dulles izjavil, da bo predsednik ZDA s simpatijo proučil vabilo za udeležbo na sestanku Sveta Atlantskega pakta, ki bo 15. decembra v Parizu. Hkrati je rekel, da ZDA nimajo namena umakniti svojih čet iz Evrope in Azije.

Po njegovih besedah so razgovori Eisenhower-Macmillan enkrat za vselej razčistili, da so obrambne zveze, kakor na primer Atlantski pakt in pakt za jugovzhodno Azijo, za varnost svobodnega sveta bolj potrebne kakor kdajkoli. Dodal je, da je bil pravi smisel anglo-ameriške konference, da morajo vsi enakopravno prispevati h krepitvi var-

London odklanja Gromikovo pobudo

London, 29. okt. (Tanjug). — Predlog Sovjetske zveze v OZN, naj bi sedanjo razorožitveno komisijo ukinitli in ustanovili nov stalen organ, sestavljen iz predstavnikov vseh članic OZN, je naletel v britanskih uradnih krogih na močno rezerviranost. Predstavniki Foreign Officea je novinarjem izjavil, da po mnenju vlade ti predlogi ne zbujaajo mnogo upanja v učinkovita pogajanja, da pa v Foreign Officeu skrbno proučujejo celotno besedilo sovjetskega predloga.

Ameriški surogat za satelita — balon s tremi milijoni m³ helija — ki se je dvignil prejšnji teden z letalskega oporišča v Ontariu in naj bi prodrli v višino 30 km nad Zemljo. O poskusu je bilo objavljeno le, da je uspel in da je balon 50 km daleč od starta tudi že pristal.

POMEMBNI UKREPI NA KITAJSKEM

Kadri odhajajo na deželo

Da bi razbremenili državno upravo in gospodarstvo ter pospešili razvoj kmetijstva, je bilo doslej premeščenih nad 300.000 političnih, upravnih in vzgojnih delavcev

Peking, 29. okt. (Tanjug). Akciji za skrajšanje vodilnega in administrativnega kadra v državnem aparatu in gospodarstvu prisojajo v kitajskih političnih krogih in dnevnem tisku čedalje večji pomen. Vsi današnji časniki so objavili poročilo, da je nad 16.000 voditeljev iz pekingskih organov oblasti, političnih vodstev, podjetij in univerz že odšlo na podeželje. Samo z dveh univerz je odšlo na vas blizu 800 predavateljev in drugih funkcionarjev.

Ze pred tremi dnevi so objavili, da je odšlo po sklepu CK KP Kitajske kakih 1000 višjih funkcionarjev v prosvetne, znanstvene in kulturne ustanove v drugih kitajskih mestih, kjer bodo neposredno sodelovali v urejanju perečih problemov teh ustanov. Tudi iz pokrajinskih glavnih mest dan za dnem sporočajo podatke o zmanjšanju števila vodilnega in administrativnega kadra, ki odhaja v manjše kraje. V pokrajini Sečuan je nad 60.000 funkcionarjev zapustilo svoje dosedanje položaje in odšlo v nižje organizacije ali neposredno proizvodnjo. V pokrajini Sensi bodo premeštili kakih 60.000 aktivistov iz mest na podeželje. V pokrajini Kjangsu je odšlo na podeželje že 14.000 funkcionarjev, v pokrajini Cinghaj 10.000, v Notranji Mongoliji 8000 itd. Na ozemlju vse Kitajske je odšlo v nižje organizacije in neposredno v proizvod-

njo že nad 300.000 voditeljev in drugih administrativnih funkcionarjev.

V večini pokrajini in v centralnih organih hočejo zmanjšati število vodilnega administrativnega kadra za 30 do 50%. Tisk poroča, da se je skoraj v vseh ustanovah in podjetjih, v katerih so znatno skrčili vodilni in administrativni aparat, delo močno zboljšalo, administracija pa postopoma izboljšuje. Gre za razbremenitev gospodarstva in državne uprave, ki sta imela doslej preveč administrativnega osebja, za pomoč vasi, v kmetijstvu v celoti

Sirsko-turški spor v Generalni skupščini OZN

New York, 29. okt. (Reuter — AP). V Generalni skupščini OZN so danes nadaljevali debato o položaju na sirsko-turški meji.

Pakistanski delegat je menil, da so vesti o koncentraciji turških čet pretirane. Zatem so govorili ukrajinski, sirski in sovjetski zunanji ministri. Vsi trije so bili mnenja, da je treba na sirsko-turško mejo poslati komisijo, ki bi proučila položaj. Generalna skupščina bo jutri nadaljevala debato.

Atene, konec oktobra

PELOPONEZ: OD MORSKEGA PRODA DO VRH GORA NJIVA

Človek živi spokojno če je svoj domači kruh

Na nobeno stvar niso voditelji današnje Grčije tako ponosni kot na resnično presenetljiv vzpon njihovega kmetijstva. In to po pravici. Tudi če bi človek že doma o tem kaj vedel, bi se moral vprašati, kako to, na svoji poti po tej deželi, kjer priča dobesedno sleher na ped zemlje o narodni skrbi za kmetijstvo. Kamorkoli greš, podoba je povsod enaka. Razlika je le med rodovitno in manj rodovitno zemljo, med višinskim in nižinskim svetom, toda skrbno obdelano je vse: njiva je tik do morja, tako da se njene brazde izgubljajo v prod, ki se za njim izgubljajo valovi fužnega morja, njive in njivice, vedno manjše, v najvišjih legah, komaj nekaj metrov dolge, se trdovratno pno po pobočjih položnih peloponeških hribov. Po barvi zemlje vidiš, da so vsako leto višje, da se bodo tistim, ki so še letos osamljene, pred drugimi, kot ovni pred čredo, prihodnje leto pridružile nove in se v strnjeni vrsti spet pomaknile proti vrhu...

na to tiho borbo s skopo zemljo ni nič manj privlačen kot pogled na znamenite razvaline, veličastne spomenike stare grške kulture. Tudi v tej tihi borbi je nekaj občudovanja vrednega.

Grške kmetice na pšeninem polju

Vodnjaki in prekopi

Razumljivo je, da gre s prizadevanji za pridobivanje novih, čeprav skromnih površin orne zemlje, tudi prizadevanje za maksimalno izkoriščanje starih plodnih površin v nižinskem svetu. Naj omenim samo eno stran tehnizacije kmetijstva, ki je za grško gospodarstvo prav gotovo še pomembnejša od pridobivanja novih ornih

površin, namreč namakanje. Namakalni vodnjaki so predvsem v nižinah tako na gosto posejani, kot ponekod pri nas posestni mejniki. Tudi to je stvar, ki je celo za turista zanimiva. Nikjer nobenega jezera, potoka, reke. Rečna korita so suha. V potokih raste bodeč. Odkod voda? Kjer je le mogoče, izkoriščajo talno vodo s črpalkami in vodnjaki. V višjih legah jo prestrezajo v vodnjake iz potokov in hudournikov v zimskih deževnih dneh in ob poletnih nalivih. Celo v vzhodju večjih gora so zgradili vodnjake, ki se ob dežju napolnijo z vodo, da jo potem v »suhih dneh« porabijo za namakanje.

Tudi namakalni sistem je zajel vso državo: namakalne naprave so večinoma povsem mehanizirane, sodobne, ponekod pa le že dokaj zastarele in celo docela primitivne, kakršne so pač bile možnosti. Sodobni sistem, ki se zelo naglo širi in izpopolnjuje — veliko zaslug ima pri tem vojska, posebno njene inženirske enote, ki izdatno pomagajo s svojo delovno silo, predvsem pa s stroji — omogoča tudi obsežnejše zahtevne kulture, kot so na primer povrtina, južno sadje in predvsem bombaž, ki začenja zavzemati v grškem kmetijstvu eno najvažnejših postavk.

Bombaž in tobak

Naj ta popotniška opažanja ilustriram z nekaterimi številkami uradne statistike:

v zadnjih 25 letih je kmetijska proizvodnja — naraščanje je bilo največje v zadnjih petih letih — narasla kar za 700%, prebivalstvo pa komaj za poldrug milijon ali za kakih 20%. V letu 1933 so v Grčiji pridelali 325.000 ton žita. Do vojne se pridelek ni mnogo dvignil, letos pa računajo, da so pridelali blizu 1,6 milijona ton, kolikor potrebuje Grčija za svoje domače potrebe. V zgodovini dežele se to še ni zgodilo. Domači pridelok bombaža je pred vojno kril kakih 60% potreb v državi, zdaj je toliko narasel, čeprav se je poročnja dvignila, da ga izvažajo. Grški gospodarstveniki računajo, da bo njihov bombaž v desetih letih dosegel vrednost vsako leto izvoženega tobaka, ki zdaj še dosega štiri devetine vsega grškega izvoza.

Take so samo konture sedanje podobe grškega kmetijstva. Grčija je na tem področju dosegla uspeh, ki je zavidanja vred. Dežela se s tem uspehom sicer še ni uvrstila med bogatejše in tudi ne med srednje razvite evropske države in povprečni standard grškega človeka je še vedno nizek. Kmetijstvo v nobenem primeru ne more zagotoviti deželi blaginje, ker se zaradi omejenih geoloških možnosti ne more kaj dosti več razmahniti. Toda dežela to, da zemlja zadošča vsem domačim potrebam in da omogoča celo izvoz, je uspeh, ki preseneča vsakogar, ki je kdaj kolj prejel videl to deželo. Ob pogledu na te številne njive in njivice, ki se pno po kamnitih golih pobočjih grških hribov, se človek nehoti spomni strašne lakote, ki je v zimi 1940-41 ob italijanskem napadu terjala 100.000 žrtev, in vidi v tej trmasti borbi z zemljo življenjsko moč grškega človeka: nikdar več kaj takšnega. In človek je spokojen, če je svoj domači kruh.

Ciril Zlobec

V kašmirskem sporu bo posredoval Graham?

New York, 29. okt. (AP). — Varnostni svet je danes nadaljeval debato o Kašmiru. Po gorih avstralskega, kubanskega, filipinskega in švedskega delegata je povzel besedo predsednik Varnostnega sveta George Picot. Dejal je, da sta Indija in Pakistan ponovno potrdila svojo željo za mirovljubno rešitev, in podprl misel, naj bi Frank Graham na posvetovanjih z vladama Indije in Pakistana skušal najti končno rešitev. Prihodnji sestanek Varnostnega sveta ni bil napovedan.

TRETTJA JEDRSKA PODMORNICA

Growhton, 29. okt. (AFP). Tretja ameriška atomska podmornica »Skate« je bila na svoji prvi poskusni vožnji. Kakor izjavljajo njeni graditelji, je dosegla večjo hitrost, kakor pa so računali.

RAZŠIRITEV POMORSKIH ZVEZ »JUGOLINIJE«

Azija postaja vse bližja

V njene dežele vozi zdaj enajst naših novih modernih ladij in še dve do tri pomožne ladje

Reka, oktobra
 »Jugoslovanska linijska plova« z Reke je naše največje ladijsko podjetje. Njegove ladje vzdržujejo trgovinske zveze s številnimi čezmorskimi deželami. Redna je tovarna zveza s Severno Evropo, Severno Ameriko ter z Bližnjim, Srednjim in Daljnim vzhodom, razen tega pa so vzpostavljene tudi občasne zveze s Turčijo in Črnim morjem. Ladje, ki plujejo v Severno Evropo in Ameriko, pa se med potjo ustavljajo tudi v severnoafriških in italijanskih pristaniščih.

ZA ČENO VELIKIH TEŽAV

»Jugoslovanska linijska plova« ali krajše »Jugolinija« je v zadnjih letih zlasti razširila promet z deželami Bližnjega, Srednjega in Daljnega vzhoda. Prva ladja »Jugolinija« na relaciji Srednjega in Daljnega vzhoda je bila »Dinara«, ki je odplula z Reke junija 1954, odtlej pa vozi na tej relaciji vsak mesec po ena ladja. Dve leti pozneje se je eni progri pridružila še druga. Velike težave so nastale za časa napada

na Egipt, ker je morala »Jugolinija« pošiljati ladje okrog Rta Dobre Nade, se pravi okrog vse Afrike. Nastale so nepredvidene izgube, vendar pa je »Jugolinija« še nadalje vzdrževala redno zvezo z deželami Srednjega in Bližnjega vzhoda, kar je utrdilo zaupanje teh dežel v solidnost »Jugolinije«.

Potem ko se je spet začela plova po Sueskem prekopu, sta bili letos vzpostavljeni dve redni progri, z izgradnjo novih ladij v

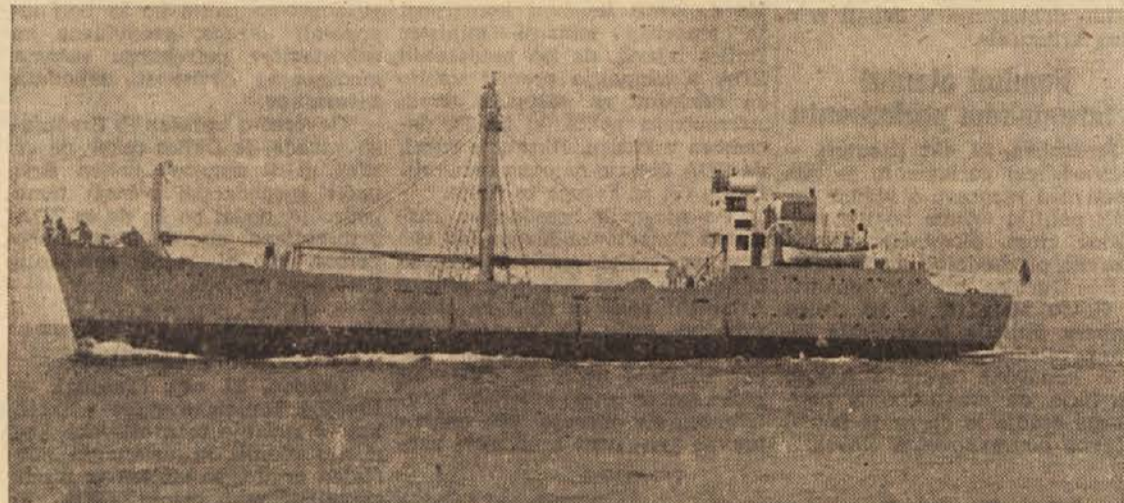
naših ladjedelnicah pa je bila omogočena tudi nova zveza z Japonsko in s Severno Kitajsko. Tako poteka zdaj redni promet 4000 tonskih ladij na relacijah Reka—Rdeče morje—Indija—Burma ter Reka—Rdeče morje—Colombo—Singapur—Hongkong—Vampur, medtem ko so začele na relaciji z Japonsko in Severno Kitajsko voziti velike ladje tipa »Tretji maj« z 10.000 tonami nosilnosti. Na teh progah vozi 11 novih motornih ladij ter dve do tri pomožne ladje ali skupno okrog 40% ladij in tonaže »Jugolinije«. Če pristejemo k temu tudi progri Bližnji vzhod—Beirut, Latakija in Aleksandrija, potem odpade na celotno ladjevje v tej smeri 60%. Nedavno je nekatere izmed teh dežel ter Egipt in Japonsko obiskal tudi generalni direktor »Jugolinije«, poslanec Zvezne ljudske skupščine Radivoj

zveze s temi deželami kakor tudi z azijskimi državami, kjer nastajajo pogoji za še tesnejše pomorske stike. Tako bodo azijske dežele v trgovskem pa tudi pomorskem smislu postale naši državi še bližje. N. P.

Letos nam ne bo treba uvažati sladkorja. Naša potrošnja sladkorja letos stalno narasla in je dosegla že okrog 20.000 vagonov letno. Zadnja leta smo morali uvažati precej sladkorja, ker je domača proizvodnja močno zaostajala za potrebami potrošnje. Tako smo lani proizvedli 14.875 vagonov, predlanskim pa 11.600 vagonov sladkorja. Letos pa kaže, da bo domača proizvodnja skoraj v celoti krita potrebe in nam do prihodnje letine sladkorja ne bo treba uvažati. Pridelek sladkorne pese cenijo na 165.000 do 170.000 vagonov, to je približno toliko kakor ob rekordni letini 1951. Hektarski donos pa je letos še večji kakor leta 1951, ker smo enako količino pese pridelali na površini, ki je za 17.000 ha manjša. Nekateri sladkorne tovarne so že v avgustu začele predelovati peso, vse pa si prizadevajo pospešiti predelavo, da ne bo prišlo do izgub pri daljšem vskladiščenju pese, ko začne nazadovati odstotek sladkorja v pesi. Računajo, da bomo letos proizvedli vsaj 19.000 vagonov sladkorja, v ugodnih pogojih pa 20.000 vagonov, se pravi, če bodo vremenske razmere dopuščale, da bodo pridelovalci lahko peso pozneje pobrali z njiv in bo pesa ohranila visok odstotek sladkorja.

Zunanji sodelavec ljubljanskega inštituta za gozdno in lesno gospodarstvo ing. Ivan Popp na demonstraciji uporabe lužil in lakov za vroče obrizavanje v prostorih inštituta konec letošnjega maja

Tudi velika tovarna ladja »Gorenjska« pluje skoraj po vseh morjih sveta

NOV USPEH VZTRAJNEGA RAZISKOVALNEGA DELA

Decembra bodo, kot kaže, v prodaji prva domača industrijsko proizvodna lužila za les — Tehnične podatke za to pomembno kemikalijo so dognali v Inštitutu za gozdno in lesno gospodarstvo v Ljubljani, proizvodnjo pa je prevzela kemična tovarna »JUB« v Dolu pri Ljubljani

Po dolgih letih študija in poskusov — prvokrat se je z njimi začel ukvarjati pred 30 leti — je sedanje inštitutsko sodelavstvo v Ljubljani ing. Ivana Poppa letos uspelo izdelati domača lužila za les. To so po kvaliteti enakovredna najboljšim uvoženim. Zato se, razumljivo, naša lesnoindustrijska podjetja močno zanimajo za ta lužila, o katerih kakovosti so se njihovi predstavniki pričeli na posvetovanju in demonstraciji v omenjenem inštitutu konec letošnjega maja. Tedaj jim je bilo obljubljeno, da bodo domača lužila kmalu na razpolago. Ta »kmalu« pa se je doslej razvil na pet mesecev, in lužila še vedno ni na trgu. Zakaj?

Majsko demonstracijo uporabe lužil pri površinski obdelavi lesa je organiziralo Združenje lesne industrije Jugoslavije, ki je tudi prevzelo nalogo, da bo določilo, katero kemično podjetje naj prevzame izdelavo novega lužila, ki so ga strokovnjaki zelo pohvalili. To pravico si je Združenje pridržalo, ker je njemu Zvezna industrijska zbornica porila financiranje raziskovalnega dela inštituta, ne le ljubljanskega, ampak tudi nekaterih drugih v naši državi, in sicer iz tistega dela sklada za pospeševanje industrijske proizvodnje, ki je namenjen za izboljšanje površinske obdelave lesa. V združenju so, kakor kaže, pozneje prišli do prepričanja, da je določitev najprimernejše kemične tovarne za proizvodnjo lužil pravzaprav stvar Združenja kemične industrije Jugoslavije. O tem so obvestili omenjeno združenje, ki naloge ni odklonilo, pa tudi izvedlo je ni, kljub številnim urgentam. Tako je bila stvar na najboljši poti, da »zaspi«.

V ljubljanskem inštitutu pa ni bilo miru. Lesnoindustrijska podjetja iz vse Jugoslavije so vse bolj energično zahtevala lužila. Mnoga so pri tem očitala inštitutu, da kdo ve mora sicer zagovarjati pri združenju, ker se je dogovorilo o industrijski proizvodnji lužil mimo njega ozirajoč brez njegovega predhodnega pristanka, vendar kaže, da se bo vse lepo izteklo. Glavno je paš, da bo lesna industrija v skorajšnjem času lahko razpolagala z domačimi lužili, ki bodo tudi znatno cenejša. Medtem ko so uvožena po okrog 6000 dinarjev kilogram, (predvsem zaradi visokega uvoznega koeficienta) domača lužila po napravljenih kalkulacijah ne bodo dosegla niti tretjino te vsote. Inženir Popp je za svoje življenjsko delo — ugotovitev tehničnih podatkov za proizvodnjo in glavnih vrst lužil — vložil prijavo za patentiranje pri nas in v nekaterih zahodnih državah.

IZ ZADRUŽNEGA LESNO-INDUSTRIJSKEGA PODJETJA V DRAVOGRADU

Nov način impregniranja drogov iz mehkega lesa

Zadružno lesnoindustrijsko podjetje v Dravogradu proizvaja za sedaj le razne vrste rezanega lesa in ladijski pod v obratih Vučenica in Slovenji Gradec. Predvidevajo pa, da bo spomladi že pričela obratovati nova naprava za impregniranje lesa — predvsem drogov iz jelovine in smrekovine v Smartnem pri Slovenjem Gradcu. V njej bodo podaljševali življenjsko dobo drogovom po-

sebnem, tako imenovanem »Boucherie« postopku. V Hočah impregnirajo drogeve in pragove — predvsem iz bukovega in hrastovega lesa — le s katranskim oljem, to pa ni učinkovito pri smrekli in jelki. Sveže drogeve se da po tem postopku impregnirati največ 8 dni po poseku, prav zato so se namenili postaviti obrat v kraju, kjer je na razpolago dovolj takega lesa in je dovoz razmeroma kratek.

Les bodo impregnirali z vodotopnimi antiseptičnimi snovmi, predvsem spočetka s »fluoronom«. Gospodarnostni račun upravičuje težnja lesnoindustrijskega podjetja Dravograd po izgraditvi teh naprav, saj je moč po tej metodi impregnirati les skozi vse leto; tehnološki proces ne vpliva kvarno na okolico, proces traja razmeroma kratek čas. Življenjska doba tako zaščitenega lesa je šestkrat daljša od surovega. M. H.

Gospodarske VESTI

Češkoslovaška tovarna avtomobilov Skoda bo dvignila proizvodnjo na 100.000 potniških avtomobilov letno. Po nedavno objavljenem češkoslovaškem investicijskem planu bodo v tovarni avtomobilov Skoda investirali v prihodnjih letih 500 milijonov Kč, da bodo povečali proizvodnjo potniških avtomobilov na 55.000 v letu 1960 in 100.000 v letu 1965. Za prihodnje leto bodo začeli izdelovati novo tipno športnega avtomobila s 450 z motorjem 50 km. z največjo brzino 130 km. Nadalje poročajo o naraščanju izvoza češkoslovaških potniških avtomobilov. Lani so iz Češkoslovaške izvozili 15.000 potniških avtomobilov, letos pa že v sedmih mesecih 11.000.

Regres za stekleno embalažo. Zvezna ljudska skupščina je na svojem zadnjem zasedanju sprejela odlok o dopolnitvi zveznega družbenega plana, po katerem se sredstva za regres lahko porabijo enako kakor za embalažo iz bele pločevine tudi za stekleno embalažo v živilski in konzervni industriji. Po odloku, ki ga je zdaj izdal Zvezni izvršni svet, dobe podjetja regres za stekleno embalažo, porabljeno za prodane količine predelane sadija in povrtnine. Regres pa je določen za steklene lončke vsebine 100 do 800 cm³ v višini 5,40 do 9,60 din, za litrsko steklenico 12 din in za politrsko 9,30 din.

O DISCIPLINSKI ODGOVORNOSTI V GOSPODARSKIH ORGANIZACIJAH

Zakaj je v desetih zagrebških podjetjih kaznovan vsak enajsti delavec?

Podatki iz ankete, ki je zajela tudi velika podjetja

Disciplinska kazen je že dalj časa tehten problem. Predpisi, ki urejajo disciplinsko odgovornost, so še zmeraj pomankljivi in zastareli, ker so jih sprejeli v času administrativnega upravljanja gospodarstva in se ne ujemajo z načelom delavskega upravljanja v gospodarstvu.

UPRAVICENA KRITIKA — KRŠITEV AVTORITETE

Sprito dosedanjega načina uporabe predpisov o disciplinski odgovornosti v gospodarskih organizacijah prihajajo iz različnih negativnih pojavov, ne le vseh kršenj in nepoznavanja predpisov, marveč tudi zato, ker precej podjetij zlorablja disciplinsko kazen kot sredstvo, da razpravljajo pred disciplinskim sodiščem o raznih osebnih sporih, preprih, žalitvah med »sprednjimi« in »nadrejenimi«, čeprav je za takšno prakso pristojno posebno tovariško sodišče sindikalne podružnice. Niso redki primeri, ko kličejo delavce na odgovornost in jih kaznujejo celo z najhujšo kaznijo, odpustom z dela, zaradi n. pr. upravičene kritike direktorja na sindikalnem sestanku in podobno. Događa se, da razglajajo upravičene kritike voditeljev v podjetju za »razbijanje enotnosti delovnega kolektiva«, kršitev avtoritete« itd.

Nekaj primerov: V podjetju »TVORPAM« so odpustili z dela delavke, ki so zahtevale sklicanje sindikalnega sestanka, na katerem naj bi razpravljali, zakaj niso razdelili plače iz dobička, medtem ko so direktor in ostali voditelji dobili nagrade. Nekaj dni po tem sestanku, kjer so kritizirali nepravilno razdelitev nagrad in nepravilni sklepi delavskega sveta o nagraditvi vodilnega kadra, je bilo več delavcev suspendiranih in so uvedli proti njim disciplinske postopke. Dve delavki so odpustili z dela, več drugih pa drugače kaznovali. Pa vendar je šlo v tem primeru le za svobodno kritiko na sindikalnem sestanku in ne za delavce same uporabljajo svojo pravico, tako da njihovega ravnanja ni mogoče ne bi smeli obravnavati kot kršitev delovne discipline, še manj pa bi jih smeli klicati na disciplinsko odgovornost in jih kaznovati.

ODPUSCEN SAMO ZARADI ENEGA VPRASANJA

V podjetju »Getaldus« je bil odpučen z dela neki delavec samo zato, ker je na množičnem sestanku zahteval, naj mu direktor pojasni, zakaj so ga takoj po vrnitvi z bolezenskega dopusta premeštili na drugo delovno mesto. Direktor je menil, da je ta delavec »s svojim ravnanjem zmanjšal njegovo avtoriteto in vnesel razdor v kolektiv« in je zato takoj uvedel proti njemu disciplinski postopek. Po direktorjevem mnenju bi se moral delavec pritožiti najprej njemu, potem pa organom upravljanja, nikakor pa ne bi smel priti s tem na dan pred delovnim kolektivom. Delavčevu pritožbo je delavski svet zavrnil in direktor, navkljub mestni in republiški inspekciji dela, ki je razveljavila disciplinsko razsodbo, ni hotel delavca sprejeti nazaj na delo.

V podjetju »Sigurnost« je bivši direktor podjetja odpustil nekoga kontrolorja, ne da bi o tem razpravljalo disciplinsko sodišče. Isti direktor je tudi samovoljno premeštil nekoga delavko, ker je zavrnila njegove »ljubavne« ponudbe.

KAJ PRAVI ANKETA?

Od 1. januarja do začetka septembra letos so razpisali v desetih zagrebških podjetjih anketo o kazno-

Kesic, in so o pomenu njegovega obiska ter pomorskih zvez »Jugolinije« s temi deželami poudarjali številni njihovi gospodarski častniki.

POSLEDICE RAZVOJA NAŠE DEŽELE

Povečanje in utrjevanje naših zvez z Bližnjim in Daljnim vzhodom je posledica tudi splošnega, ne le političnega, marveč tudi gospodarskega kvantitativnega in kvalitativnega razvoja naše države. Z izgradnjo novih ladij v splitski in reški ladjedelnici bo lahko »Jugolinija« še razširila svoje

Jablana se je tretjič razcvetela

Miroslav Djurdjevič v Švilanjcu ima na vrtu jablano, ki se je avgustu drugič razcvetela. Nič ne verjel, da bo tudi rodila, vendar so jabolka te dni dozorela in je drugi plod prav tako lep kot prvi. Zdjaj pa se je jablana razcvetela že tretjič. Človek lahko vidi nekaj zelo nenavadnega: drugi plod in tretji cvet na isti veji. V tem kraju še ne pomnijo takšnega naravnega pojava.

Motovun, oktobra

Neverjetno se sliši, pa je vendar res: kdor se hoče naseliti v mestecu Motovunu v Istri, lahko dobi brezplačno v dosmrtno uporabo — hišo, razen nje pa tudi vrt in vinograd... Edini pogoj je, da hišo vzdržuje in obdeluje zemljo. Za zemljo bi moral plačati davek, medtem ko na hišo ni nobenega davka.

Tako stoji zapisano v neki odločbi ljudskega odbora občine Motovun iz lanskega leta. Odločba je še v veljavi in bo veljala toliko časa, dokler ne bodo naseljene vse prazne hiše v tem starinskem mestecu, dokler ne bo obdelana vsa zapuščena zemlja. Novi prebivalci, kakršnegakoli poklica, bodo v Motovunu zelo lepo sprejeti.

Ni pa treba misliti, da so te »darilne« hiše kdo ve kako udobne. To so večinoma stara poslopja, zgrajena na precejšnji strmini, toda z manjšimi popravili bi jih bilo mogoče lepo urediti.

V TRI STO HISAH — TRI STO PREBIVALCEV

Motovun je eno najbolje ohranjenih srednjeveških mestec v Istri. Zgrajeno je na strmih hribov nad plodno dolino Mirne. Na njegov vrh pelje v ostrih zavojih kak kilometer dolga cesta. So pa tudi bližnjice, še bolj strme seveda, v glavnem so to kamnite stopnice.

Pred vojno je bil Motovun prenaseljen. Kakor sodijo, je v njem stanovalo tedaj okrog 5000 ljudi. Med vojno se je tu nastanila garnizija italijanskih fašistov in je med bojem odšla v Italijo približno polovica prebivalcev. Druga polovica pa se je v letih po osvoboditvi izselila, tako da bi človek lahko stare Motovunce danes preštel na prste.

Z novimi prebivalci vred, ki so se po osvoboditvi priselili iz raznih krajev, šteje danes Motovun komaj kakih 500 ljudi. In ker je v tem starem mestecu skupno kakih 500 večjih in manjših hiš, pride torej na

HIŠE ZASTONJ

V istrskem mestu Motovunu pride na vsakega prebivalca po ena hiša

vsakega prebivalca po ena hiša... Na ta način imajo seve na izbiro stanovanj in se pogosto selijo iz enega stanovanja v drugo. So tudi družine, ki imajo kar po dve stanovanji...

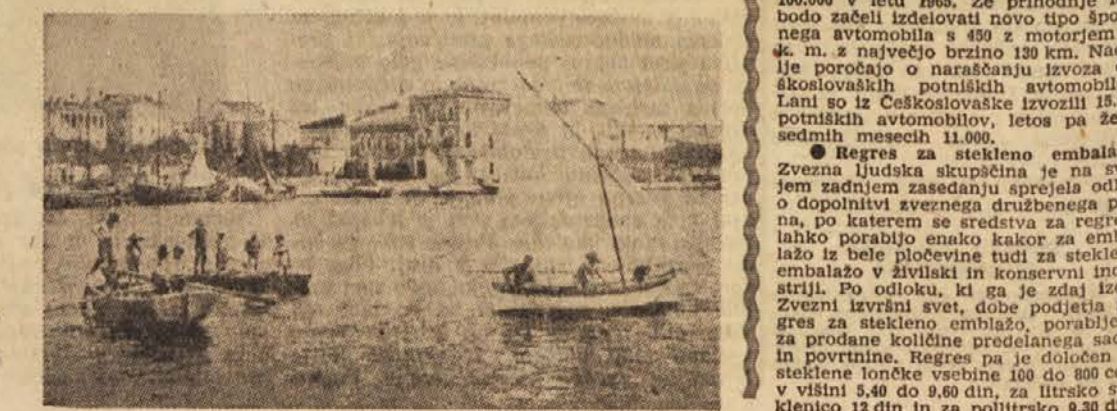
ZAZELENI SO VINOGRADNIKI, UPOKOJENCI IN DRUGI

Številne stare zapuščene hiše, zlasti tiste, kjer vdira voda skoz streho, naglo razpadajo, nihče pa jih ne popravlja. Tako se je od osvoboditve sem porušilo več hiš kar samih od sebe. Takšna razpadajoča poslopja so nevarna ne le za stanovalce, marveč tudi za mimoidoče. Zaradi tega bo moral občinski ljudski odbor nekatere manjše ulice celo zapreti. Kakor meni stanovanjska uprava, pa bi lahko v trdnjeh

hišah z manjšimi sredstvi še usposobili več kot 60 stanovanj.

V občinskem ljudskem odboru pravijo, da so najbolj zaželeni vinogradniki, dobrodošli pa so tudi upokojenici, umetniki itd. Razen tega bi si lahko v tem mestecu uredila podjetja počitniške domove za svoje delavce in uslužbence, in to s prav majhnimi sredstvi. Za to je primernih več večjih poslopj.

Vinogradniki, delavci, obrtniki, upokojenici, slikarji, rekonvalescenti — vsi tisti, ki bi se nastanili v Motovunu — pa bi imeli razen hiše in zemlje tudi zelo lep razgled na dolino Mirne z legendarnim gozdom »Velega Jože« in na lepe vinograde in oljčne nasade na bližnjih hribovih. J. I.

Pogled na znano istrsko letoviško mesto Poreč

Zadruga govedo — zadružnik krmo

V sodelovanju so izpitali v enem mesecu 50 goved — Roškar iz Črešnjevca je vzel od zadruge celo čredo živine — Plemensko živino je treba odplačati, vendar obveznosti do zadruge trajajo pet let

Zadruga in zadružniki iščejo zmeraj novih oblik, kako bi sodelovali v proizvodnji. Svoj delež ima pri tem tudi Kmetijska proizvajalna zveza v Radgoni, ki pomaga s strokovnjaki in išče ustrezna tržišča. Pred meseci so zadruga radgonske občine začele uvajati pogodbeno pitanje goveje živine, ki pa ni v tem, da bi lastniku samo jamčile določeno odkupno ceno, temveč dobi rejec tudi živino od zadruge. Po stari navadi je v začetku bilo med zadružniki nezaupanje, ki pa se počasi izgublja. V zadnjem času zbere Kmetijska proizvajalna zveza Radgona vsak teden za en vagon (okrog 12 glav) pogodbeno pitane živine. Ker so zadružniki zadovoljni s takšnim sodelovanjem, bo v prihodnjih mesecih gotovo še več pitane živine.

ZADRUŽNIK DOBI PLAČILO ZA PRIRASTEK...

Nekateri zadružniki imajo krmo za živino, nimajo pa denarja, da bi živino kupili. Kmetovalci se še zmeraj boje zadolžiti. Zato

nekateri rajši krmo prodajajo, kot bi si izposodili denar, da bi kupili živino. Takšnim je pomagala kmetijska zadruga in uvedla sodelovanje pri reji goveje živine za zakol.

Zadruga kupi goveda in jih s pogodbo izroči rejcem, da jih izpitajo. Rejec neguje žival in da vsa krmila, dokler se žival ustrezno ne odebli. Če nima dovolj močnih krmil, mu jih preskrbi zadruga, vendar jih mora plačati. Za vsak kilogram prirastka dobi rejec 125 din, kolikor je sedaj odkupna cena srednje dobrih goved. To ceno mu zadruga jamči, zato se mu ni treba bati nihanja na tržišču.

Živino rejci so zadovoljni s takšnim zaslužkom, saj jim poravnajo vse stroške in še nekaj za službo. Roškar iz Črešnjevca je vzel kar osem glav, ker ima mnogo krme, pa malo lastne živine. Razen izkupička ostane rejcu še gnoj, ki je tudi precej vreden.

...ZADRUGA PA RAZLIKO V CENI

Ob prodaji rejenih živali dobi tudi zadruga več, kakor samo sredstva, ki jih je vložila ob nakupu. Dobro rejeno govedo plačajo po 150 din kilogram ali še dražje. Razliko nad 125 din do tržne cene dobi zadruga, ki je govedo kupila, za kritje različnih stroškov in za nove investicije.

Morda se bo komu zdelo, da zadruga dobi preveč. Če pa upoštevamo, da višja ali nižja prodajna cena ne vpliva na dohodke rejca, temveč samo na dohodek zadruge, ki se ob poslabšanju pogojev na tržišču lahko tudi močno znižajo, ta zaslužek ni prevelik. Tako menijo tudi zadružniki, ki reje živino.

PRI PLEMENSKI ŽIVINI SO DRUGAČNI POGOJI

Poizkusili so sodelovati tudi pri reji plemenske živine. Kmetijska zadruga Radgona je kupila že tri breje telice in jih izročila zadružnikom, prosili pa so še štirje drugi. Za rejo plemen-

skih goved pa so morali poiskati ustrezne pogoje za rejce in zadruge. Zadružnik, ki je dobil od zadruge brejo telico, bo odplačal kupno ceno skupno s obrestmi v petih letih. Če ne bi imel do zadruge drugih obveznosti, pa bi to bilo samo navadno kreditiranje. Zato si je zadruga zagotovila še druge pravice.

Telet od plemenskih krav, ki jih rejci prejmejo od zadruge, ne smejo prodati za zakol, temveč jih morajo ponuditi zadruzi, če jih samj ne bodo redili. Zadruga poišče kupca ali jih z ustrezno pogodbo izroči drugim rejcem. Tisti zadružnik, ki je zredil tele ali tudi odraslo govedo, dobi 90 odstotkov izkupička, zadruga pa 10%. Takšna pogodba velja za dobo petih let.

Novo oblike sodelovanja med zadruzo in zadružniki v proizvodnji so za obe strani ugodnejše, kot so bili spomladanski krediti za nakup semen, umetnih gnojil, zaščitnih sredstev in pod. Vendar tudi te še niso trajne, neizpremenljive, kajti skoraj vsak mesec prinaša nove, ustreznejše. J. P.

Iz Celja

● PRVA STOLPNICA V CELJU

Na »Otoku«, kjer sedaj gradijo več kot 300 novih stanovanj, je te dni začelo podjetje »Beton« izkopavati temelje za prvo stolpno hišo v Celju. Stolpnica bo 10-nadstropna s 40 družinskimi stanovanji, v prtiličnih prostorih bodo trgovski lokali. Investor je Občinski ljudski odbor, ki bo pozneje stanovanja v stolpnici prodal zainteresiranim podjetjem oziroma ustanovam.

● PLINI, PLINI...

Nov ukrep, da bi vsaj delno osvobodili Celje strupenega plina iz Cinkarne, bo višji dimnik, ki ga sedaj zidajo. Dimnik bo visok 80 metrov, vtem ko je doslej uhajal plin skozi 40 metrov visok dimnik. Doslej so sezidali že kakih 10 metrov novega dimnika. Zidarji delajo tudi ob nedeljah.

● Z MOPEDOM PODRL STAREJSO ŽENSKO

Na cesti skozi Mestni park v Celju je v soboto Silvo Krelj iz Celja podrl starejšo žensko Ano Rajnhofen, ki je pri padcu dobila močan pretres možganov. Rajnhofnova so morali takoj odpeljati v bolnišnico.

● PEČEN KOSTANJ: LITER 40 DINARJEV

Letošnje jesen so v Celju namestili več stojnic, kjer prodajajo pečeni kostanj. Liter kostanja stane 40 dinarjev. Krog stojnic je od jutra do večera polno ljudi. Ljudje bi bili s to jesensko poslastico gotovo še bolj zadovoljni, če bi prodajalci kostanj rezali. Tak kostanj namreč laže oluščijo in se ne drobi.

Reka teče dalje

Pot je nastlana z jesenskim listjem. Pod njo se vali Krka, počasna in motna v svoji zeleni otožnosti. Plaho sonce obseva mestne hiše, ki čepe na temeljih starega obzidja. Novo mesto se je pravkar zdramilo. Delavci in uslužbenci so se porazgubili po podjetjih in uradih. Prišli so z vseh strani, peš in na kolesih. Tako prihajajo vsak dan — po kruh. Ni ga veliko, še zmerom ga manjka. Malo je dimnikov, malo je tovarn, vsega je za trohico, samo ga spoznanje — saj: to je Dolenjska. Dežela brez industrije, bolj pravično: z malo industrije.

Po poti prihajata dva moža. Tu pri meni, tik nad Krko, se ustavita. Delavca sta. Ni težko uganiti, da si služita kruh z rokami, ki so težke in žuljave. Strmita na reko. Pristuhnem njenemu pogovoru, slišal sem ju že, ko sta se bližala.

»Iz lastne izkušnje vem,« pravi manjši. »Dokler si zdrav, so vsi okrog tebe, tako te imajo radi. Komaj te odpeljejo v bolnišnico, se živa duša ne zmeni zate. Ležiš in čakaš, da ozdraviš. In ko se vrneš v podjetje, se ti zdi, da te vsi gledajo in si mislijo: glej ga, ni več tisti, kot je bil. Le kje je bil? Bolan? Neprijetna reč. Da, dokler si zdrav, so vsi okrog tebe.«

»Tale ni imel nikogar,« je rekel drugi.

»Praviš, da so ga odpeljali domov?«

»Zdaj je menda že mrtev. Saj ni mogel dolgo vzdržati. Bled je bil kot stena, suh in upadel kot okostnjak. Komaj se je premikal na nosilih. Poruhu je bil še slep. Ves čas, kar je bil v bolnišnici, ga ni nihče obiskal, razen žene. Žena je prihajala k njemu, samo ona, drugi so ga pozabili. Pet otrok je imel doma.«

»Da, dokler si zdrav,« je rekel manjši. »Kako, da se ni nihče spomnil nanj?«

»Saj smo ljudje res čudni. Zveza borcev bi se lahko poganjala zanj. Star partizan je bil, od enainštiridesetega. Ranjen, slep, jetičen. Prava razvalina življenja. Smilil se mi je, ko sem ga gledal, ko sem videl ženo, ki je prišla ponj, da bi ga odpeljala, da bi doma umrl.«

Gledal sem na reko in poslušal. Tih in otožno je drsela dalje, pod vrhami žalučkami, otrplimi drevesi, pod vznožjem mesta. Reka teče dalje. Gre mimo trpljenja in veselja. A zakaj gredo ljudje?

Moža sta se odmaknila. Njuna glasova sta zamrla; govorila sta resno in prizadeto. Kadar ljudje tako govore, ne lažejo, si ne izmišljajo. Zamislil sem se in videl pred seboj živega okostnjaka, človeka, ki je razdal poslednje moči. Bil je star borec. Ali je bil res tako zapuščen? Zakaj je bil?

Dokler si zdrav, so vsi okrog tebe, sem zasilil glas delavca. Bil je bolesten odmev. Ali smo v današnjih dneh res tako topi, tako brezbržni do ljudi? Da, smo! Posegamo na sestankih, se čuvimo okrog problemov, načrtujemo, polemiziramo... in pozabimo na človeka. Govorimo o njem, a čisto ga ne vidimo. Da, dokler si zdrav. Kako, da se ni nihče spomnil nanj? mi spet odzveni v spominu glas delavca.

In spet je pred očmi živi okostnjak.

Spodaj pa drsi Krka, otožna in zelena. Tako teče čas. Ljudje iz revolucije odhajajo. Nekateri oddidejo neslišno, neopazno, pozabljeni, kot partizan, ki mi je pred očmi, ki je zapustil ženo in pet otrok. Ne bi smeli tako odhajati! -dV

NAPREDEK ŽIVINOREJE je odvisen tudi od novih pašnikov

Posebna komisija pri OLO v Novi Gorici bo čimprej razmejila gozdne in kmetijske površine

Novo Gorico, 29. okt. Ze leta in leta se na številnih zborih volivcev in raznih sestankih ponavljajo zahteva po razmejitvi gozdnih in kmetijskih površin. Svar je namreč v tem, da so v Primorju (in tudi marsikje drugod) katastri stari in že zdavnaj več ne kažejo dejanskega stanja površin in razmerja med kulturami. To dejstvo spravlja v težak položaj ljudi na terenu ter marsikje povzroča hudo krki in razprtije med gozdarji in kmetovalci.

Težko je zmeraj presoditi, kakšen je po tolikih letih in spremembah pravi značaj zemljišča: kmetovalci sodijo, da je pašnik čeprav nekoliko obrasel, gozdarji pa zatrjujejo, da je to že gozd. Medsebojna nesoglasja seveda ne koristijo nikomur ter kvečjemu kvarno vplivajo na gospodarjenje s spornimi površinami.

Katastra zaradi pomanjkanja geodetov še dolga leta ne bo moč spraviti v red, mogoča pa je vsaj začasna rešitev najbolj spornih primerov. Pri okrajnem Svetu za kmetijstvo in gozdarstvo v Novi Gorici so zato osnovali posebno komisijo, ki je že začela z delom. Clani komisije — kmetijski in gozdarski strokovnjaki — bodo s sodelovanjem prizadetega prebivalstva točno določili, katere površine je šteti za gozd in katere za pašnike.

Živinoreja je v goriškem okraju po priključitvi doseglja zavidljivo raven ter redijo zdaj kmetovalci na tem področju nekaj več govedi kakor pred vojno. Seveda je še obilo pogojev, da se ta kmetijska panoga naprej razvije. Med raznimi pogoji prav gotovo ni na zadnjem mestu pridobivanje novih pašnih površin. Samo na kobariškem področju sodijo, da bi z razmejitvijo površin pridobili najmanj 200 ha novih pašnikov. M. D.

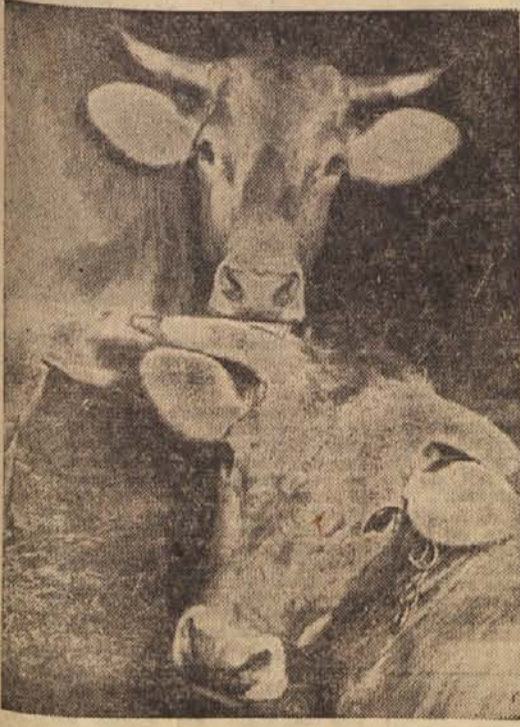
Novice

Začetek cepljenja proti otroški paraliz

Po posebnem razporedu bodo v goriškem okraju prve dni novembra začeli cepiti proti otroški paraliz. Cepljenje bodo vsi otroci od 1. do 6. leta starosti, za katere je cepivo že zagotovljeno.

Krajevni praznik v Vrtojbi

V Vrtojbi na Vipavskem so v nedeljo popoldne proslavili svoj krajevni praznik ob 15-letnici junaska dejanja, ko je delavec Emil Bizjak 27. oktobra leta 1942 v gmajni nad Renčami vodil ogorčen boj z italjanskimi okupatorji. V spopadu z mnogo močnejšim sovražnikom je pokončil štiri karabinerje, jih sedem ranil, nato pa si z ročno bombo, ki mu je še ostala, sam vzel življenje. Okupatorji so potem njegovo truplo, vse iznakaženo, prepeljali po bližnjih vaseh, da bi z njim prestrašili prebivalstvo. Pred spomenik padlim v Vrtojbi so ob tej obletnici položili venec krajevnih organizacij Zveze borcev, mladina pa je pripravila lep kulturni program. Zbranim vsčanom je spregovoril tajnik Okrajnega odbora SZDL, ljudski poslanec Milo Vižintin.

Zdaj greva na sejem

Od vsepo vsod

Tečaj esperanta

Skupina mladincev je v okviru mladinske organizacije v Tovarni avtomobilov v Mariboru sama organizirala tečaj esperantskega jezika. Vodi ga strojni tehnik Franci Kolmanič. Tečaj lepo uspeva, mladinci se sestajajo enkrat tedensko in skupno predelujejo posamezne lekcije. Nekateri podjetnejši poskušajo že z dopisovanjem. Po končanem tečaju, ki se bo predvidoma končal meseca marca, se bodo lahko tisti, ki bodo tečaj uspešno končali, vpisali v mariborski esperantski klub.

Še pitna voda

Občinski ljudski odbor Maribor-Kočani je v dveh letih svojega obstoja dal za zdravstvo in socialno skrbstvo 40 milijonov din in še nekaj več — okrog 50 milijonov din — za šolstvo. Nedavno je razpisal gradbeno dela za stanovanjsko hišo, v kateri bodo dobili stanovanja predvsem učitelji. Za prihodnje leto pa predvideva sredstva za male sanacije vasi, s katerimi bo možno izboljšati pitno vodo tudi v niže ležečih krajih ob Fesnici.

Ustni časopisi

V novembru, ob 10. obletnici izhajanja »Primorskih novice«, bodo novinarji tega lista priredili več ustnih časopisov v raznih krajih Goriške in Tolminske. Govoril bodo o Oktobrski revoluciji ter o političnih, gospodarskih in kulturnih problemih. Z diapozitivni bo prikazan tudi proces nastajanja in tiskanja časopisa.

Tednik »Primorske novice«, ki izhaja v Novi Gorici, ima nakladio 11.500 izvodov in se je tako uvrstil med najbolj razširjene lokalne liste v Sloveniji. Njegova vloga v teh krajih je zelo pomembna, saj je mnogo njegovih naročnikov, zlasti med kmeti, ki jim drugi tisk sloh ne pride v roke in so jim »Primorske novice« edino periodično čtivo.

Gostovanje Goriškega gledališča

Amatersko gledališče iz Nove Gorice je v nedeljo zvečer z uspehom gostovalo v Mirnu na spodnjem Vipavskem. V dvorani prosvetnega doma je pred približno 300 gledalci uprizorilo dramo Johna Knittela »Via mala«, v prihodnjih tednih bo prizadevno Goriško gledališče s istim delom gostovalo še v Komnu na Krasu, dalje v Braniku in Prvačini na Vipavskem ter še v nekaterih krajih. Za novogoriško publiko bo »Via mala« ponovilo v dvorani upravnega poslopja. M. D.

Bolničarska šola v Šempetru zaključila pouk

Enoletna bolničarska šola pri Goriški bolnišnici v Šempetru, je te dni zaključila pouk. V prvem letu obstoja

Z motorjem v zid

Minulo soboto popoldne sta 19-letni Florijan Podgraj in Arclina in še en neznan storilec na parkirnem prostoru v Gobjevci ulici v Celju ukradli motorno kolo s priklopcem. Njuno nepoštenu dejanje pa se je že kakih 150 metrov vstran — v Cankarjevi ulici — končalo z nesrečo. — Iz nepojasnega vzroka sta zavozila s cestnišča na pločnik ter se zaletela z motorjev v zid in nato v večna vrata hiše št. 2 v omenjeni ulici. Od peševca ni bil nihče poškodovan. Podgrajša so celjski varnostni organi takoj prijeli, drug storilec pa je zbežal. Na motornem kolesu sta razbila prednjo luč, rezervoar za bencin ter pokvarila zadnje kolo. Prvičnik storilec trdi, da sta hotela le »malce voziti« po mestu. K.

jo je obiskovalo 35 gojencev, uspešno opravilo izpite pa št. Gojenci so po zaključku pouka obiskali več večjih zdravstvenih ustanov v ljubljanskem in celjskem okraju. — Solo v Šempetru so osnovali inštitut, da bi omilili pomanjkanje nižjega zdravstvenega osebja. Strokovne predmete predavajo gojencem v glavnem zdravilnici Goriške bolnišnice. M. D.

V Boračevu bodo kmalu obnavljali

Stari slatinski obrat Boračevo, ki je del slatinskega podjetja Radenci, bodo kmalu začeli obnavljati. V sedanjih pogojih je proizvodnja močno ogrožena, lahko pa bi se zgodila tudi hušja nesreča. Zato si je delovni kolektiv ob pomoči Občinskega ljudskega odbora Radgona in Okrajnega ljudskega odbora Murska Sobota že za-

gotovil 55 milijonov din, kar bo dovolj za prvo etapo obnove. Investicijska dela na prostem bodo začeli v zgodnji pomladi prihodnjega leta. J. P.

Desetletnica koristne ustanove

Letos poteka deset let, odkar je bila v Novi Gorici ustanovljena Glasbena šola, ki ima nemalo zaslug pri širjenju glasbene kulture in vzgoji mladih glasbenikov na tej naši skrajno zapadni meji. Precej svojih gojencev je šola že poslala v Ljubljano zaradi nadaljevanja glasbenega študija, od katerih jih nekaj že samostojno nastopa. Hvale vredna je tudi njena pobuda za organiziranje solističnih koncertov v Novi Gorici in sodelovanje na raznih kulturnih prireditvah in glasbenih festivalih.

IZ MALEGA RASTE VELIKO...

V desetih letih si je Gradbeno podjetje Dravograd pridobilo sloves

Čurkoma je lilo po Dravogradu, ko me je sprejelo pod streho moderno novo poslopje na pobočju, kjer se širi mesto dolj proti Vuzenici. Z zadovoljstvom sem doživljala harmonično lepoto notranje ureditve upravnega poslopja Gradbenega podjetja Dravograd. Pri tem sem se spomnila tistih skromnih začetkov v letu 1947, ko se je uprava stiskala v dveh prostoričih starega poslopja kot Okrajno remontno podjetje. Lep napredek! Pa ne morda zaradi poslopja, temveč zaradi napredka v gradbeništvu in zaradi slovesa, ki si ga je podjetje pridobilo.

Prijazno me je sprejel sekretar podjetja tovariš Jože Laznik: »Prav, da si prišla. Zdaj imamo sicer vsj precej dela, a za takle pomenek ga bom že našel, ni šment.«

In že ga je nekdo poklical. Za hip sem ostala sama. Če ne bi videla skozi široka okna tam dolj pod hribom motne struge Drave, bi kaj lahko živela v utvari, da sem nekje v sredini novega dela Ljubljane. Že bežen pogled na okolico ti pove, da se poslužujejo novih izsledkov gradbene tehnike.

Sekretar se je vrnil in že sva pri stvari: »Če nam ugaja predvidena razdelitev dohodka? Da. Zdaj bomo z izvolitvijo Občinskega zbora proizvajalcev že itak upostavili z dravogradečo občino boljše stike, po novem načinu bo občina deležna večjega deleža in sodelovanje bo tesnejše. Problemov nam še ne bo hitro zmanjkalo.«

»Govore, da ste letos zlicitirali velike gradnje po vsej Stajerski in da vam gre delo kar naglo izpod rok.«

»Številke so sicer včasih dolgočasne, zdaj pa bodo le nekaj povedale. Toliko realizacije kakor letos podjetje še ni zabe-

»Smem malo pobrskati tudi po bolečih točkah?«

»Menda! Če je sonce, je tudi senca. Naš Upravni odbor in

Delavci »Gradbenega podjetja Dravograd« na gradbišču v Mariboru

ležilo — z doslej sklenjenimi pogodbami bomo zgradili za eno milijardo 200 milijonov din. Od tega je precej gradenj na področju Maribora, Velenja in pa po Mežiški in naši dolini. 42 objektov gradimo: dokončujemo naselje HE Vuhred, zgradili smo novo Mežiško naselje (sedem četvorkov), v Soštanju (dva enajstorčka in dva petorčka (36 stanovanj), v Mariboru dve stolpnici in dva bloka (na Gosposvetki in enega pri TAM). V Velenju in Ravnah industrijski šoli, v Dravogradu skladišče semenskega krompirja OZZ, dve stanovanjski hiši v Dravogradu, Železniški blok in še marsikaj.«

Delavski svet sta se zatrdno odločila z nami vred, da moramo čimprej izpopolniti mehanizacijo — pri tem ne mislimo kakih žerjavov, pač pa na nabavo gradbenih strojev, ki bodo stalno izkoriščeni. Saj nismo pošasni pri naših delih, a zakaj ne bi gradnje še pospešili.«

»Gradbenega materiala skoro ni dobiti v teh zadnjih mesecih in pa zaradi delovne sile se pri marsikaterem gradbenem podjetju zavlačujejo važna dela. Kaj pa pri vas?«

»Naša komerciala je dobro nabavljala, za gradbeni material nismo v čkripih, tudi delavcev imamo dovolj.«

»No, zdaj se nekatera podjetja gradbene stroke že pripravljajo na zimsko spanje, kako boste pa vi prebrli ta kritičen čas, ki dela gradbene delavce »sezonce?«

»Sicer je res največ odvisno od vremena, a mi smo pospešili dela na zgradbah, da so večidel vse pod streho. Zato bodo imeli naši ljudje tudi pozimi dosti dela. Razen tega pa moramo v tem času pospešiti dela v naših stranskih obratih, kjer izdelujemo gradbene elemente ali opravljamo razne remonte. Saj imamo v okviru našega podjetja: cementinarstvo, kamnoseštvo, mizarstvo, avtopark z mehanično delavnico in svojo gramoznico.«

Pomenila sva se še o marsikaj. Samoupravni organi so vzlic raztresenosti gradbišč kar dobro doveli svojo vlogo, samoupravljanje so precej okrepli. V prihodnje bodo volili tudi obratne delavske svete; upravljanje skušajo razširiti z stalnimi in občasnimi komisijami. H. M.

Take stanovanjske hiše, ki jih je zgradilo Gradbeno podjetje Dravograd, lepšajo lice Dravograda

OCENJEVANJE TELESNOVZGOJNIH DRUŠTEV »PARTIZAN« ZA POKAL »LJUDSKE PRAVICE«

STREHA NAD GLAVO

Premalo mladine

glavni problem vaških društev »Partizan« v murskosoboškem okraju

od 14. do 19. leta tudi v »Partizanu« Gornja Radgona

Na zadnji seji upravnega odbora »Partizana« Slovenije je bilo govora tudi o inštruktorjih naše republike zveze. Eden izmed navzočih je omenil, da bi te inštruktorje potrebovali predvsem na okrajih in morda še nižje, kajti pri zvezi sami res niso toliko potrebni kot na terenu. Zato smo se med našim obiskom po društvi »Partizan« ustavili tudi v Ljutomeru, kjer je sedež Toneta Znidariča, inštruktorja v murskosoboškem okraju.

komisijah največ besede. Med temi pa ni bilo veliko funkcionarjev »Partizana«. Prav tako bi našim okraju, ki ima nad 4000 pripadnikov, želeli, da bi dobili od zveze več pomoči v orodju, oziroma da bi zaradi svojega specifičnega položaja imeli nekaj ugodnosti pred drugimi okraji, ki imajo boljše pogoje.

Kako so bila društva v našem okraju zadovoljna s prvimi slovenskim festivalom slovenske kulture?

Na številnih sejah društvenih odborov so se vsi pohvalno izrazili o festivalu in so bili zadovoljni z organizacijo – razen s prevozom. Imeli pa so še eno pripombo, namreč, da so bile vaje slabo izbrane, nekateri okraji pa svojih oddelkov niso najbolje pripravili.

Ob tem vprašanju sem se spomnil tudi na festivalsko misel o enotnosti telesne kulture. Povedati moram, da so društva v našem okraju navdušena in mislijo, da bodo lahko naprej še bolje opravljala svoje delo. Pri tem mislim tudi na to, ko je bilo govora o dosedanjih togosti statuta organizacije »Partizana«, o tem, da ga bo treba spremeniti in o sodelovanju s športnimi organizacijami. Moram poudariti, da smo v našem okraju vedno delali z roko v roki s športniki ter pomagali eni drugim. Sedaj bomo tudi lahko pritegnili več mladine v naša društva in ji nudili tisto, kar si najbolj želijo.

Kaj pa menite o dosedanjem ocenjevanju telesnovzgojnih društev za pokal »Ljudske pravice«?

Način ocenjevanja bo treba nekako spremeniti, če ne, se nam bodo dogajali tudi taki primeri, kot v Cankovi. Le-tu bi namreč radi zbrali kar največ točk v ocenjevanju, zato so skušali nastopiti vsepovsod. Ker pa je kraj majhen, so eni in isti mladinci vadili proste vaje, trenirali atletiko, odbojko, skratka, težilo so za tem, da bi nastopili na čim več tekmovalnih oziroma nastopih. Program pa se je pokazal zanje, razumljivo, preobširen in je zato marsikoga odbil.

Poslovili smo se od tovariša Znidariča z željo, da bi društva »Partizan« v murskosoboškem okraju v prihodnjem letu razširila še bolj svoje vrste.

Marsikateri pripadniki društev »Partizan« v Sloveniji bi bili zadovoljni, če bi imeli nad glavo takšno streho, kot je imajo v Gornji Radgoni. Telovadnica, opremljena z vsem potrebnim orodjem, je njihova last, drugo leto pa bodo dobili tudi igrišče, tako da bo delo pri njih potekalo res lahko brez kakršnokoli motenj.

V Radgoni niso imeli vseskozi tako ugodnih pogojev. Telovadnica je bila dograjena šele lani, pred tem pa je društvo v glavnem le životarlo. Z lastnim prostorom pa se je dvignilo tudi število članstva, ki ga je sedaj nad 200. Tudi vodnikov imajo dovolj, pač pa smo pri njih opazili že kronični pomanjkljivost, da to ne bo najbolje. Dejaj je namreč, da je disciplina potrebna, da čeprav je vseskozi nekoliko stroga, pa sicer, čeprav je delno z njim strinjamo, pa poudarimo, da jo lahko velja za društva z ugodnimi pogoji za delo in s tradicijo, medtem ko pri novonastajajočih društvih tega takoj na začetku pač ni moč zahtevati, če ne želimo odbiti mladine.

Načelnik društva Franc Topolovec je na vprašanje, kaj misli v sprostitivni delu v društvih »Partizan«, presenetljivo izjavil svojo bojazen, da to ne bo najbolje. Dejaj je namreč, da je disciplina potrebna, da čeprav je vseskozi nekoliko stroga, pa sicer, čeprav je delno z njim strinjamo, pa poudarimo, da jo lahko velja za društva z ugodnimi pogoji za delo in s tradicijo, medtem ko pri novonastajajočih društvih tega takoj na začetku pač ni moč zahtevati, če ne želimo odbiti mladine.

Načelnica »Partizana« Gornja Radgona kaže mladincem vajo na krogih

lako delujejo kot vse ostale. Seveda pa ne smejo težiti za kakšnimi ugodnostmi in se udeleževati predragih tekmovalij. Načelnik društva Franc Topolovec je na vprašanje, kaj misli v sprostitivni delu v društvih »Partizan«, presenetljivo izjavil svojo bojazen, da to ne bo najbolje. Dejaj je namreč, da je disciplina potrebna, da čeprav je vseskozi nekoliko stroga, pa sicer, čeprav je delno z njim strinjamo, pa poudarimo, da jo lahko velja za društva z ugodnimi pogoji za delo in s tradicijo, medtem ko pri novonastajajočih društvih tega takoj na začetku pač ni moč zahtevati, če ne želimo odbiti mladine.

Za minul teden smo pisali o tekmovalju med »Partizanom« Apače in Gornja Radgona, ki sta si ga navedala lani 29. novembra. Zato nas je tudi zanjalo, kaj mislijo Radgonci na letošnji tekmovalju, kajti, ker izmed obeh društev je boljše njihova izjava pa je bila zelo zanimiva in so odločitev prepustili okrajni zvezi »Partizan«.

Za slovo od radgonskega »Partizana« smo posneli še nekaj slik, nato pa nas je pot popeljala nazaj proti Mariboru.

Jubilej »Nove Gorice«
Zeleznikiško športno društvo v Novi Gorici slavi letos 10 let svojega obstoja in uspešnega delovanja. Ustanovljeno je bilo leta 1947 kmalu po priključitvi Slovenskega Primorja in je kljub skromnim začetkom doseglo že lepe uspehe. Sedaj ima 6 oddelkov z več kot 200 aktivnimi člani. Najbolj delovni so nogometaši, ki v tej sezoni tekmujejo v ljubljansko-primorski ligi, hokejisti pa so letos že tretjič osvojili naslov državnega prvaka v hokeju na kotalkah.

Kdo bo novi član Zvezne ženske lige?
V soboto in nedeljo bo v Ljubljani kvalifikacijsko tekmovalje za vstop v žensko zvezno odbojkarstvo Ligo, in sicer v Domu »Partizana« v Šiški. Tega tekmovalja se bodo udeležili tiste republiške prvakinje: Lukovec (BIB), Borovo (IF), Poštar iz Beograda (S) in »Ljubljana«.

V soboto se bo tekmovalje začelo ob 15. v nedeljo pa ob 9.30. Igrali pa bodo tudi popoldne. Le prvak tega tekmovalja bo vstopil kot novi član v zvezno ligo.

Kdo bo novi član Zvezne ženske lige?
V soboto in nedeljo bo v Ljubljani kvalifikacijsko tekmovalje za vstop v žensko zvezno odbojkarstvo Ligo, in sicer v Domu »Partizana« v Šiški. Tega tekmovalja se bodo udeležili tiste republiške prvakinje: Lukovec (BIB), Borovo (IF), Poštar iz Beograda (S) in »Ljubljana«.

V soboto se bo tekmovalje začelo ob 15. v nedeljo pa ob 9.30. Igrali pa bodo tudi popoldne. Le prvak tega tekmovalja bo vstopil kot novi član v zvezno ligo.

Številčnejša moštva na »Tour de France« 1958
V Parizu so objavili, da na »Tour de France« 1958 moštva ne bodo sestavljena iz desetih dirkecev, temveč da mora biti odslej v moštvu dvanajst kolesarjev.

Brzojavke
STOCKHOLM, 29. okt. (Reuter). – Conski turnir šahistih vzhodnoevropske cone bo v Krakovu od 15. novembra do 4. decembra, medtem ko bo turnir šahistov IV. cone (SZ) ob koncu tega in v začetku prihodnjega meseca.

BEOGRAD, 29. okt. – Uprava nogometnega kluba Crvena zvezda je poslala upravi nogometnega kluba Nordkøping pisarni predlog termina za tekmo v tekmovalju za pokal evropskih nogometnih prvakov. Crvena zvezda predlaga, naj bi bil datum prve tekme 20. november, povratna tekma pa naj bi bila 4. decembra v Beogradu.

BRUSELI, 29. okt. (AFP). – V teniškem dvoboju med Francijo in Belgijo v Bruslju vodi Francija z 2:1. Hallet (F) je premagal Blichanta s 6:1, 10:12, 7:5. Darmon (F) pa Washerja z 1:6, 6:4, 6:4. Belgijska igralca pa sta zmagala kot par s 6:2, 6:4.

Jože Holc je eden najboljših telovadcev v Gornji Radgoni

Potrebujemo:
2 hidravlični stiskalnici, 50 x 50 cm, s tremi etažami, z grelcem
1 hidravlično stiskalnico, približno 100 x 100 cm, s tremi etažami in grelcem
črpalke za hidravlične stiskalnice
1 filter z okvirji, manjši
1 mešalec, približno 300 l, znamke Werner & Pfeleiderer ali podobne
1 ekstruder
Ponudbe s opisom in cenami pošljite na »ELASTIK«, industrija gume, plastičnih mas in kemičnih proizvodov, TITOGRAĐ

POIZVEDBE
Tajništvo za notranje zadeve v Novi Gorici vodi kazenske poizvedbe zoper Jožefa Blazetiča, starega 24 let, doma iz Koritnice pri Grahomem. Blazetič odgovarja za več tatvin dvokoles, izvršenih v letu 1956 v Mostu na Soči in okolici. V letu 1956 je bil zaposlen pri podjetju »TEGRAD« v Ljubljani kot telefonski monter in opravljal razna dela v okolici Ljubljane, po Dolenjskem, na Gorenjskem in na Primorskem. Ker je ob teh priložnostih Blazetič prodajal raznim strankam ukradena moška in ženska dvokolesa, pozivamo vse, ki so od njega kupili kakršnokoli kolo ali druge predmete, naj takoj javijo najbližji postaji LM ali Tajništvu za notranje zadeve.

TNZ – GORICA

Tone Znidarič

Ko sem že pri pogovih, bi omenil še slabo finančno stanje društev. Običinski ljudski odbori v našem okraju so sicer imeli komisije za razdelitev sredstev družbenim organizacijam, vendar so na osnovi poročil dobili največ sredstev tisti, ki so imeli v

Polfinalni turnirji

Cetrto kolo šahovskih polfinalnih turnirjev v Kranju, Križevcih in Sevojni se je končalo takole:

Kranj: Bradavčević: Tot remi, Lukič: Bulat remi, Milčević: Smederevac remi, Cuderman: Sotresvaci remi, partije Tomšič: Bertok, Puc: Nikolič, Smalbegović: Vuković in Crepinšek: Bidev so prekinjena. Stanje po četrtem kolu: Sofčević 1,0, Cuderman 3, Smalbegović 2,5 (1), Tot Smederevac in Bradavčević po 2,5 itd.

Križevci: Suvalič: Rakič 1:0, Kozomara: Krstič 1:0, Minic: Vukčević remi, Udovčić: Kačič 1:0, Damjanovič: Stupica 0:1, Janošević: Ivković remi, Vasiljevič: Martinovski 1:0, Petek: Tomšič 1:0. Partija prvega kola med Stupico in Kozomaro je ponovno prekinjena, medtem ko se je partija med Vukčevićem in Kozomaro iz tretjega kola končala z zmago Vukčevića. Stanje po IV kolu: Vasiljevič 3,5, Udovčić, Janošević, Ivković 3, Stupica 2,5 (1) itd.

Sevojno: Bogdanovič: Čirč remi, Djurašević: Sokolov preloženo, Vavpetič: Rodič remi, Lesnik: Karanjac 0:1, Tikvešanski: Dime 0:1, Djantar: Tomović 0:1, Avrovič: Vukčević 0:1, Vošpernik: Ugrinovič prekinjena v dobljenem položaju za Ugrinoviča. Stanje po IV. kolu: Dime 3,5, Tomović 3 (1), Djurašević in Ugrinovič po 2 (1) itd.

CONSKI TURNIR V WAGENINGENU

Ivkov: Larsen remi

V II. kolu mednarodnega šahovskega turnirja v Wageningenu je Trifunović remiziral z Ronomom Trojanom. Ostali rezultati: Niephaus (ZN): Stahlberg (Svedska) remi, Olafson (Island): Teschner (ZN) 1:0, Kolarov (Bolg.): Teschner (FN) remi, Lindblom (Novorska): Diekstein (Avstrija) prekinjeno, Clarc (A): Szabo (M) 0:1, Orban (Niz.): Alster (CSR) 0:1, Uhlman (VN): Donner (Niz.) prek. Stanje na tabeli po II. kolu: Szabo in Alster po 2, Larsen 1,0, Uhlman, Donner in Olafson po 1 (1), Ivkov, Trifunović in Niephaus 1 (1) itd.

Zveza kmetijsko-gozdarskih zbornic FLRJ BEOGRAD razpisuje nagradni natečaj za idejni osnutek (skrajšan scenarij) za film »Borba za visoko proizvodnjo pšenice v FLRJ«

To delo mora služiti kot osnova za snemanje kratkometražnega – propagandnega filma pod istim naslovom.

1. nagrada 100.000 din
2. nagrada 50.000 din
in dve 3. nagradi po 25.000 din

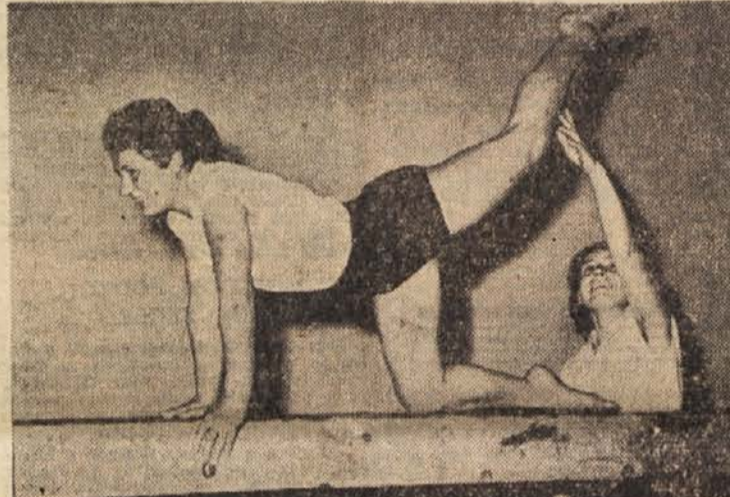
Delo v dveh izvodih je treba dostaviti Zvezni kmetijsko-gozdarski zbornici FLRJ – komisiji za izbiro scenarija – Beograd, Zmaj Jovina 21. – Rok za dostavo je 10. december 1957.

3594 3455

VSEM VLAGATELJEM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM ČESTITA ZA

31. OKTOBER – SVETOVNI DAN VARČEVANJA

IN ŽELI SPLOŠNI NAPREDEK
KOMUNALNA BANKA LJUBLJANA IN NJENE PODRUŽNICE

Vaja na visoki gredi mora biti dobro uvečšana in izbrušana.

Šport po svetu

Za 3 milijone dinarjev spet amater

Svedski nogometaš Joe Mellberg je igral v francoskem profesionalnem mestu »Sochaux«, s katerim je imel pogodbo do leta 1959. Letošnje jesen pa klub ni hotel z njim obnoviti pogodbe, zaradi česar je Mellberg našel, da je prost. Prijavil se je za svoj matični klub ATK, ki igra v švedski amaterski ligi. Misli je da je s tem stvar opravičena, vodstvo francoskega kluba pa ne. Francozi so se sklicevali na sklenjeno pogodbo in zahtevali na ATK 10 milijonov dinarjev, češ da je Mellberg obvezan igrati za njih do leta 1959, za to omenjeno vsoto pa so pripravili odstopni ob pogodbo.

Med vodstvi obeh klubov so se začela pogajanja glede vsote, kajti Svedci zahtevanega zneska niso hoteli izplačati. Po dolgotrajnem razpravljanju so se slednjič zedinili za 3 milijone dinarjev. Mellberg je že nastopil za svoj matični klub, ki pa je bil navzile temu v prvi tekmi proti Malmöju premagan z 2:3.

Običajno je, da plačujejo dobrim nogometašem visoke vsote za prestop v profesionalna moštva. Da pa bi moral odkupiti profesionalnega nogometaša zato, da se lahko vrne v amatersko moštvo, je vsekakor redek in izjemen primer.

»Hvala Lipici«

Sviciarski pisateljica Ursula Guttman je pred kratkim napisala in izdala knjigo z naslovom »Hvala Lipici«. V knjigi se pisateljica nadvse pohvalno izraža o naših lipicancih, hvali njihove prirodne vrline in velike sposobnosti za dresuro. S to knjigo so v inozemstvu ponovno dali vse priznanje 500 let stari lipiški kobilarni.

Iz ringov

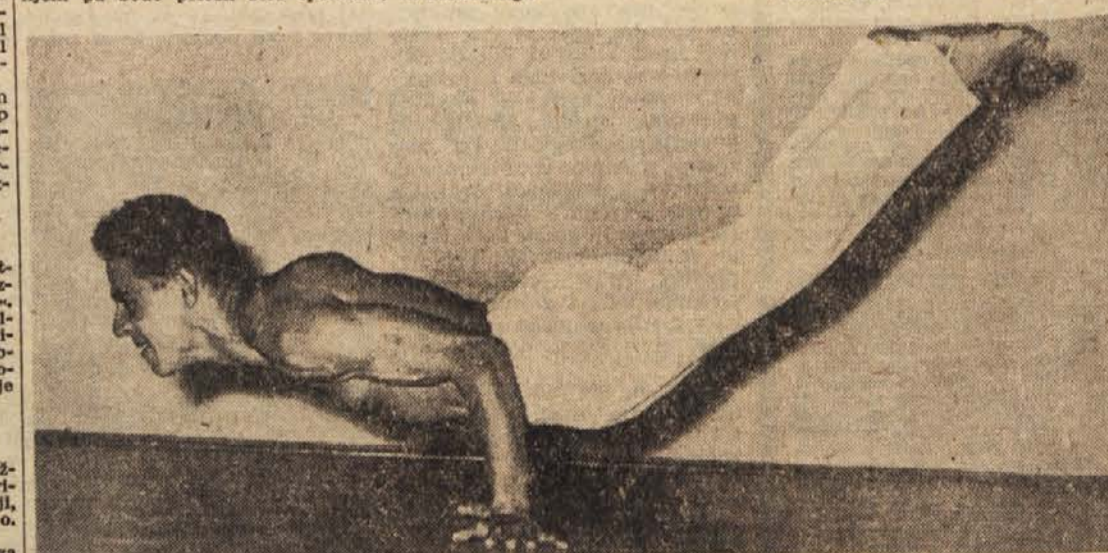
V Glasgowu je Dennis Adams (Južna Afrika) osvojil naslov prvaka britanskega imperija v muha kategoriji, ko je premagal v tretji rundi s k. o. dosedanjega prvaka Franka Jonesa. V Los Angelesu je Gasper Ortega (ZDA) premagal Kubanca Kida Gavilana v dvanajstih rundah po točkah.

S tem se je Ortega uvrstil med kandidate za borbo za naslov svetovnega prvaka v welter kategoriji, ki ga je prej imel Kid Gavilana.

Mehiški boksar muha kategorije Ramon Suniga je pred dnevi umrl. Smrt je bila posledica pretresa možganov, ki ga je dobil, ko je bil 18. oktobra premagan s knock-outom.

Za Sailerja le še Badgastein

Znani smučarski as Toni Sailer bo smenjal svoj drugi film skupaj z Luisom Trenkerjem, ki je najbolj znan nemški smenalec in režiser filmov. V tem filmu, ki bo samo ponovitev predvojnega filma »Ljubzenska pisma iz Engadina«, bo njegova soigralka Marianna Hold, katere se naša publika spominja iz francoskega filma »Marianna moje mladosti«. Sailer bo igral v filmu smučarskega učitelja. S smenanjem pa bodo pričeli šele spomladi.

Jože Holc je eden najboljših telovadcev v Gornji Radgoni

Tovariš Znidarič nas ni razočaral. V njegovih številnih zapiskih je bilo moč kmalu najti vse, kar nas je zanimalo. Pogovor z njim se je razvil takole:

Katera društva v murskosoboškem okraju so po vašem mnenju med najboljšimi v ocenjevanju za pokal našega časnika?

»Med 23 društvih zaslužijo najboljšo oceno Gornja Radgona, Cankova, Dolnja Lendava in Apače.«

Alli so vsa društva vse leto aktivna?

»Lahko bi rekel da vsa, če izvzamem tve vaška društva, in sicer Razkružje, Buckovci in Turnišče, ki precej zaostajajo za povprečjem.«

Mrtvilo v teh društvih gre predvsem na račun pomanjkanja prostorov. V našem okraju ima namreč le 14 društev zaprte prostore delno lastne ali pa šolske oziroma zadrzne dvorane. Devet pa je brez kakršnega koli prostora in zato pri njih vadilo v glavnem prek leta (športne igre, atletika, plavanje), pozimi pa, v kolikor dovoljujejo snežne razmere in rekviziti, smučajo.

Spolh pa je pri nas glavni problem pomanjkanje prostorov. Naša društva, ki je v njih pretežno kmečka mladina, nujno potrebujejo zaprte prostore. Pozimi imajo mladi ljudje največ prostega časa, iščejo si razvedrila, pa nimajo primerne prostora, kjer bi se lahko udeleževali. Ni dvoma, da bi lahko v našem okraju še bolj razširili telesnovzgojno dejavnost, če bi imeli ugodnejše pogoje za delo v zimskem času.

Gornjeradgona akrobata v talni telovadbi

Dom Elektrogospodarske šole v Cerknem razpisuje delovno mesto

samostojnega knjigovodje
z 2-letno prakso

Solska izobrazba: srednja ekonomska šola. – Plača po uredbi all dogovoru. – Samsko stanovanje zagotovljeno. 3594

VSEM VLAGATELJEM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM ČESTITA ZA

31. OKTOBER – SVETOVNI DAN VARČEVANJA

IN ŽELI SPLOŠNI NAPREDEK
KOMUNALNA BANKA LJUBLJANA IN NJENE PODRUŽNICE

DNEVNE NOVICE

Podjetje INTERTRANS, mednarodni transport - Centrala v Ljubljani, ima od sedaj sledeče telefonske številke, in sicer: telefonska centrala: 31-200, 31-201, 31-202 in 30-781 - generalni direktor: 31-203.

Zaradi priključitve Okrajnega odhoda ljudske tehnike Kočevje okraju Ljubljana, pozivamo vse upnike in dolžnike, da priložilo svoje terjatve oziroma poravnajo svoje obveznosti. Komitiji za likvidacijo Okrajnega odhoda ljudske tehnike Kočevje. (Predsednik likvidacijske komisije je tov. ing. Janez Kajfež, rudnik Kočevje) najkmalje do 30. novembra 1957. Po preteku tega roka, ne bodo priznane nobene obveznosti, dolžnike pa bomo izterjali sodno.

Prizorski saloni Vse potrebne pripravite in ostali material dobite s primernim popustom v drogeriji »LAJDA«, Ljubljana, Zidovska ul. 1. Zgodovinsko društvo za Slovenijo vabi na članski sestanek ob 20. t. m. ob 20 v zgodovinskem seminarju, Narodna in univerzitetna knjižnica, s dnevnim redom: »Programi za pouk zgodovine na gimnazijah, srednjih strokovnih šolah in osemletnikah.«

ČISTOČA V RIŠI S STALNO UPORABO

ISOL

ČISTILO ZA KOVINE IN STEKLO.

»ULTRAGIN« - sport krema je prvovrstna mastna krema. Tudi tvoja koža potrebuje hranilne snovi, ki jih vsebuje »ULTRAGIN« - sport krema. »FLEX« dobil pri trgovcu, kjer kupuješ za svoje gospodinjstvo. Zadrževaj »FLEX«, če hočeš kvaliteto. Idejno čisti mastne madeže.

Kolekcijske kozmetične pripravke »Eveline« za moderno nego po vzoru francoskih žena so dobile drogerije!

CIRKUS

Moskovski cirkus v Titovlju v cirkusu »Adria«. Predstavi ob 17 in 20. Predprodaja vstopnic pri Putniku in pri bližnji cirkusu od 8. do 20. ure. Skupne vstopnice od 9. do 10. ure.

PREDAVANJA

Slovensko zdravniško društvo obvešča, da zaradi tehničnih ovir odlašajo predavanja dr. Bogdana Breclja, ki bi moralo biti danes, 30. oktobra. Društvo folkloristov Slovenije vabi na javno predavanje tov. prof. F. Bašiča: »Etnografski oris severovzhodne Slovenije«. Predavanje bo v sredo, 30. t. m. ob 17 v knjižnici Narodnega muzeja.

GLEDALISCA

DRAMA LJUBLJANA
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: O'Neill: »Dolgega dneva potovanje v noč«, Abonma G. (Sedeži so še v prodaji).
Četrtek, 31. oktobra zaprto.
Petek, 1. novembra zaprto.
Sobota, 2. novembra ob 19.30: O'Neill: »Dolgega dneva potovanje v noč«, Abonma C. (Sedeži so še v prodaji).

ZAHVALA

Vsem, ki ste izkazali našemu možu, obetu, staremu očetu, bratu in stricu

Valentinu Mežek

zadnji čast in ste nam na ta ali oni način izrekli sožalje, naša iskrena zahvala. Prav posebno zahvalo pa sotovaršem iz Dachaua in članom »B Zirovnica«, ki so ga nosili in spremlili na zadnji poti.

ZAHVALA

Vsem organizacijam, društvom in posameznikom, ki so darovali vence ob smrti mojega dobrega moža

ŠTEFANA

in vsem tistim, ki so kakor koli sodelovali pri pogrebu, se prav iskreno zahvalujemo.

Globoko žalujejo

žena Gizela Horvat, hčerka Blanka in sinček Vladko.

Nedelja, 3. novembra ob 19.30: Goodrich-Hackett: Dnevnik Ane Frank. Izven in za podelitve. (Vstopnice so že v prodaji).
Zaradi bolezni v ansamblu je morala Drama izpremeniti razpored predstav: abonenti reda G imajo namesto Linhartovega »Matička« v sredo predstavo O'Neillove Drama »Dolgega dneva potovanje v noč«, dodim ostane v četrtek Drama zaprta, a dijaki abonma 1. je preložen na pozneje. Na izpremembo opozarjamo abonente in ostalo občinstvo.
Vse statiste in statistke, ki sodelujejo v »Optimistični tragediji«, prosimo, da se zanesljivo in sigurno udeležijo v četrtek, 31. oktobra ob 19 v Drami Vaja je obvezna.

OPERA
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: Giordano: »Andre Chénier«. Abonma red K. (Vstopnice tudi v prodaji).
Četrtek, 31. oktobra zaprto.
Petek, 1. novembra zaprto.
Sobota, 2. novembra ob 19.30: Janáček: »Jenufa«. Abonma red U. (Vstopnice tudi v prodaji).
Nedelja, 3. novembra ob 19.30: Verdi: »Traviata«. Izven in za podelitve. (Vstopnice v prodaji od danes, v sredo, od 17 dalje).

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Gledališka pasaja
Sreda, 30. oktobra ob 20: Nušič: »Dr.« Abonma Sreda. Vstopnice so tudi v prodaji.
Četrtek, 31. oktobra ob 20: Čehov: »Striček Vanja«. Abonma Četrtek. Vstopnice so tudi v prodaji.
Sobota, 2. novembra ob 20: Nušič: »Dr.« Zaključna predstava za sindikat Litostroj.

Nedelja, 3. novembra ob 19: Nušič: »Dr.« Izven. Popoldanski predstava.
Ob 20. Evrelnov, »Komedija o sreči«. Izven.
SENTEJAKOVSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Mestni dom
Sobota, 2. novembra ob 20: Scheinpligova: »Okence« (Zgodba profesorja Johaneke) veseloljubna. Izven.
Nedelja, 3. novembra ob 18: Scheinpligova: »Okence«. (Zgodba profesorja Johaneke.) Veseloljubna. Red Nedelja - popoldanski. Vstopnice so tudi v prodaji.
Ob 20: Nestroy: »Nič ni tako skrito, da ne bi postalo očito«, veseloljubna z gobdo in petjem. Večerna predstava. Izven.
Prodaja vstopnic v Mestnem domu, rezerviranje telefon 33-860.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIONETE
Levstikov (Sentejakovski) trg št. 3
Sobota, 2. novembra ob 17: Bjevik: »Lenuh Poležuh«.
Ob 20.30: Bjevik: »Lenuh Poležuh«. Za odrasle.
Nedelja, 3. novembra, ob 11: Cinybulk - Dežman: »Igračke na cestah«. Ob 18: Cinybulk - Dežman: »Igračke na cestah«.
Prodaja vstopnic za vse predstave vsak dan od srede dalje (razen nedelje) ob 10 do 12 na upravi Resljeva c. 36, tel. 33-020 in pol ure pred vsako predstavo pri gledališki blagajni.

ZAVOD »PRIMORSKE PRIREDITVE-KOPER«
Sobota, 2. novembra - Gostovanje SNG Trst v Koprju ob 17. Izven, ob 20 za red A in izven. E. O'Neill - »Strast pod brestom«.
Nedelja, 3. novembra v Koprju ob 20 za red B in izven. E. O'Neill - »Strast pod brestom«.
Ponedeljek, 4. novembra ob 20 v Piranu. E. O'Neill - »Strast pod brestom«.
Torek, 5. novembra ob 20 v Izoli. E. O'Neill - »Strast pod brestom«.
Predstava v okviru sporeda za Ribičev praznik.
Petek, 8. novembra ob večernih urah od Pirana do Kopra.
VRNITEV Z BOGATEGA LOVA
Večerno rajanje v koprskem pristanu, ob 20 v Sindikalnem domu v Izoli.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski popoldanski abonma in izven.
Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski popoldanski abonma in izven.
Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski popoldanski abonma in izven.
Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski popoldanski abonma in izven.
Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski popoldanski abonma in izven.
Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski popoldanski abonma in izven.
Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski popoldanski abonma in izven.
Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski popoldanski abonma in izven.
Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski popoldanski abonma in izven.
Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski popoldanski abonma in izven.
Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski popoldanski abonma in izven.
Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

ZABAVNI VEČER - IZOLANSKIM RIBICEM
Večer so pripravili člani drame, opere in baleta - Ljubljana: Rohaček, Korosec in Hafner. - Humoristi zabavnega ansambla Radia Ljubljana - Ježek in Spelca ter Studentski plesni orkester Ljubljana.
Sobota, 3. novembra ob 19 na terasi podjetja »Riba« v Izoli (v slučaju slabega vremena v gledališču v Piranu)

ZBOR RIBICEV
ob 20 v dvoran Arrigond
RIBIŠKI PLES
Igra zabavni orkester izolanskih ribičev.
Abonente GSP Koper obveščamo, da smo jih vključili v »Primorske prireditve«, obenem pa razpisujemo prijave novih abonentov do 2. novembra do 19 v gledališču. Vstopnice za predstave izven abonmaja v predprodaji na dan predstave ob 10 do 12 in eno uro pred predstavo v gledališču.
Uprava Primorskih prireditvev

IZ PTUJA
OKEAJNO GLEDALIŠČE PTUJ
Sreda, 30. oktobra 1957 ob 20: E. Freilih: »Vrnili se je« - Abonma red Sreda in izven.
Četrtek, 31. oktobra 1957 ob 18: E. Freilih: »Vrnili se je«. Abonma red: LMS II in izven.

VESTI IZ TRBOVELJ
»DELAVSKI DOM«: jugoslovanski film »Tuja zemlja«.

Uredništvo »LJUDSKE PRAVICE«
LJUBLJANA - KOPITARJEVA 6-III
sprejme:
korektorja • stenografa • teleprintista
Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom pošljite na zgornji naslov.

MARIBORSKE VESTI
DEŽURNA LEKARNA
Sreda, 30. oktobra 1957 lekarna »Pri gradu« Partizanska c. 1.
Četrtek, 31. oktobra 1957 lekarna »Studenti« Gorkoga ul. 18.
»UNION«: Ameriški barvni supercopski film »Vera Kruz«.
»PARTIZAN«: Ameriški barvni Walt Disneyev film: »Naši zvesti prijatelji«.
»UDARNIK«: Sovjetski film: »Zadnja noč«. Predstava v okviru proslav Oktobrske revolucije.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: Lorca: »Dom Bernarda Albe«. Premiera. Izven in za premierski abonma.
Četrtek, 31. oktobra ob 19.30: Wolf: »Kotorski mornarji«. Red B.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski popoldanski abonma in izven.
Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski popoldanski abonma in izven.
Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski popoldanski abonma in izven.
Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski popoldanski abonma in izven.
Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski popoldanski abonma in izven.
Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski popoldanski abonma in izven.
Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski popoldanski abonma in izven.
Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski popoldanski abonma in izven.
Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski popoldanski abonma in izven.
Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski popoldanski abonma in izven.
Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski popoldanski abonma in izven.
Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

RADIO LJUBLJANA

Spored za sredo, dne 30. oktobra 1957
5.00-5.05 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored) - vmes ob 5.30-5.40 Reklame - 5.40-5.45 Naš jedilnik - 5.05 Pisana paleta (Spored operne in solistične glasbe) - 9.00 Jezikovni pogovori (ponovitve) - 9.15 Pol ure za ljubitelje domačih napevov - 9.45 Mali zabavni ansambl igrajo - 10.10 Haydn in Balakirev - 11.00 Melodije potujejo - 11.25 Segavi Oto - segavi klavir - 11.35 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitve) - Imeli smo ljudi - 12.05 Opoldanski operni koncert - 12.30 Kmetijski nasveti - Ing. Jože Ferčec: Odbranje živine za pitanje - 12.40 Skladbe Saše Santla in Benjamina Ipvaca igra Mariborski instrumentalni ansambel - 13.15 Pesmi in pesni jugoslovanskih narodov - 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo (ponovitve) - Darnika Veselič: Ko pada listje - 14.35 Naši poslušalci četujajo in pozdravljajo - 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame - 15.40 Pri klasičnih mojstrih - E. T. A. Hoffmann: Vilinski cvet in prosvetljenstvo - 16.00 Koncert po želji - 17.10 Sestanek ob petih - 17.30 Zaigramo in zapojmo - 18.00 Kulturni pregled - 18.15 Matija Tomc: Sulta za violino in klavir - 18.30 Mađarske narodne pesmi in pesni - 18.50 Razgovori o mednarodnih vprašanjih - 19.00 Zabavna glasba, vmes reklame - 19.30 Radijski dnevnik - 20.00 Gaetano Donizetti: Ljubavni napoj, opera v 2. dejanju - 22.15 Za ljubitelje ritma - 23.00-23.15 in 23.30-23.45 Oddaja za tujino (prenos iz Beograda)

II. program
14.00 Od baroka do impresionistov
15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved - 15.10 Ljubljanska kronika in obvestila - 15.25-16.00 Igrajo veliki zabavni orkestri - 22.15-23.00 Dela jugoslovanskih skladateljev

IZ PTUJA
OKEAJNO GLEDALIŠČE PTUJ
Sreda, 30. oktobra 1957 ob 20: E. Freilih: »Vrnili se je« - Abonma red Sreda in izven.
Četrtek, 31. oktobra 1957 ob 18: E. Freilih: »Vrnili se je«. Abonma red: LMS II in izven.

VESTI IZ TRBOVELJ
»DELAVSKI DOM«: jugoslovanski film »Tuja zemlja«.

Uredništvo »LJUDSKE PRAVICE«
LJUBLJANA - KOPITARJEVA 6-III
sprejme:
korektorja • stenografa • teleprintista
Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom pošljite na zgornji naslov.

MARIBORSKE VESTI
DEŽURNA LEKARNA
Sreda, 30. oktobra 1957 lekarna »Pri gradu« Partizanska c. 1.
Četrtek, 31. oktobra 1957 lekarna »Studenti« Gorkoga ul. 18.
»UNION«: Ameriški barvni supercopski film »Vera Kruz«.
»PARTIZAN«: Ameriški barvni Walt Disneyev film: »Naši zvesti prijatelji«.
»UDARNIK«: Sovjetski film: »Zadnja noč«. Predstava v okviru proslav Oktobrske revolucije.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: Lorca: »Dom Bernarda Albe«. Premiera. Izven in za premierski abonma.
Četrtek, 31. oktobra ob 19.30: Wolf: »Kotorski mornarji«. Red B.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski popoldanski abonma in izven.
Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski popoldanski abonma in izven.
Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski popoldanski abonma in izven.
Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski popoldanski abonma in izven.
Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski popoldanski abonma in izven.
Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski popoldanski abonma in izven.
Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski popoldanski abonma in izven.
Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

CELJSKE VESTI
SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija«

Pritožbe naraščajo

Na račun moderne tehnike in ljudske nevednosti zaslužijo v ZDA mnogi sleparji

Neka ameriška revija je pred kratkim objavila dolg članek o vprašanju, ki muči milijone ameriških gospodinj, pa tudi vrsto industrijskih podjetij, ki izdelujejo gospodinske električne aparate, kosilnice, kanalizacijske naprave, hladilnike, televizorje in podobne aparate. Gre namreč za to, kdo bo popravil vse te reči, kadar se pokvarijo.

»Mister Fixit« je pojem, ki bil nazaj svoj televizor. Označuje ameriškega mehanika, ki je dobil Američan pisec članka pa ugotavlja, da sporočilo, da je okvara znatno prava ta »mister« pogosto slepari večja in da bo vse skupaj trajalo

Po drugi svetovni vojni se je v ZDA uveljavil povsem nov poklic. Starši, ki bi radi zvečer prepustili varstvo nad svojimi otroki komu drugemu, da bi sami lahko šli na večerno predstavo, so začeli najemati od ure plačane negovalke in negovalce najrazličnejših starosti in poklicev. Ščasoma se je ta zamisel tako razširila, da sedaj pozna ameriška statistična služba že približno 6 milijonov negovalk in negovalcev — večinoma so dijaki in študentje, pa tudi starejši ljudje — ki so v minulem letu zaslužili skupno dobro milijardo dolarjev. — Posnetek kaže 21-letnega študenta arhitekture iz Chicaga, ki med risanjem doma pazi na sosedova otroka, za to pa dobi dolar na uro. Na ta način zasluži štirideset dolarjev na mesec, to pa je ravno dovolj za knjige in druge pripomočke.

stranke, ne pozna svojega dela, še kak mesec. Navsezadnje je ne pride v pravem času, itd. televizor le dobil nazaj, pa je List navaja težave povprečnega Američana. Pred petimi meseci je Američan iz Los Angelesa ugotovil okvaro na svojem televizijskem sprejemniku. Poklical je strokovnjaka, ki je po določenem času le prišel in povedal, da bo popravilo stalo 25 dolarjev. Američan je moral podpisati pooblastilo za popravilo, da bi kasneje ne bilo posledic, potem pa se je trudil dva meseca, preden je od »strokovnjaka« do-

še nekaj »popravlil« in račun je nanesel 162 dolarjev. Potem je tisti Američan sporočil časopisu: »Najhuje pa je to, da dela moj sprejemnik prav tako kot pred vsemi temi popravili.«

To se ponavlja v najrazličnejših inštitucijah. V ZDA je treba neprestano popravljati pripomočke 28 milijonov gospodinjstev, 375 milijonov električnih naprav, 15 milijonov kosilnic in vrsto drugih reči. Ugotovitev: stroji so preveč zapleteni. Poprej nekoč si je lahko vsakdo sam popravil stroj, sodobni aparati pa so preveč zapleteni, zato je za vsako reč potreben strokovnjak. Tako postaja »mister Fixit« čedalje pomembnejši. V tem poklicu dela zdaj dvakrat več ljudi kot leta 1940, in sicer skoraj dva milijona, vendar je tudi to premalo, saj so lani znašala popravila televizorjev v ZDA okoli dve milijardi dolarjev, kar je več, kot promet trgovin z novimi televizijskimi aparati. Moderna tehnologija je prerasla tako mehanika kakor odjemalce, ugotavlja pisec članka. Hollywoodski igralec Andrews je porabil v nekaj letih okoli 15.000 dolarjev za popravila v svoji hiši, ki je sicer v celoti stala 95 tisočakov.

Spričo tega velikega dela se seveda pojavljajo ljudje, ki izkoriščajo neznanje naročnikov in tako na lahek način zaslužijo denar. Posebna organizacija, ki naj bi v ZDA skrbelo za poštno poslovanje, prejema na tisoče pritožb, še več pa je osleparjenih, ki se niso pritožili.

Največ gangsterizma je v zvezi s televizijskimi sprejemniki. V New Yorku so odkrili pravo vrsto »strokovnjakov« in 32 družb za prodajo in popravilo televizorjev, katerih nemeščenci so pobirali iz aparatov dobre sestavne dele in jih nadomeščali s pokvarjenimi, zahtevali plačilo za tisto, česar niso naredili itd., v Detroitu pa je bilo med 22 »strokovnjaki« kar 20 sleparjev.

Vzroke je treba po mnenju časopisa iskati v pomanjkanju strokovno osposobljenih ljudi, ki bo iz leta v leto večje, hkrati pa je kriva tudi industrija, ki izdeluje preveč zapletene aparate, ne da bi pomislila na to, da jih bo treba nekoč tudi popraviti.

Drobne ZANIMIVOSTI

BREZ PLAŠČEV IN ČEVLJEV
Šestdeset vojakov britanskega polka se je vrnilo z letalom iz Afrike brez plaščev in čevljev. Te dele so morali pustiti v Najrobiju, ker bi bilo letalo sicer preobremenjeno.

Predalec so šli v svoji vni za indijanske igre trije dečki iz angleškega Liverpoola. V stilu modernih gangsterskih zgodb so napadli 17-letnega Johana Peachmenta. Dva sta ga držala, eden pa mu je napravil z britvico 35 prask po licih. Potem so zbežali. Poškodovanega fanta so odpeljali v bolnišnico, policija pa vneto išče fante, katerih igra se je spreminila v zločin.

VLOMILEC Z OTROKOM

Vlomilca Aleksandra Rada so ujeli v Melbourneu v trenutku, ko je šestnajstletni otrok, ki je s seboj nosil njegovega poldrugo leto starega otroka. Vlomilec je povedal, da je žena bolna in da mora jemati otroka s seboj »na delo«. Sodišče mu je odmerilo osemnajst mesecev zapor.

BRIVSKI APARATI V VLAKU

V ameriških vlakih lahko potniki zdaj uporabljajo majhne brivske aparate iz plastične snovi. Ti aparati so uporabni samo enkrat, potem pa jih odvržejo.

KRIMINAL V ZDA

V primerjavi s prvim polletjem lanskega leta je narasla zločinstvenost v ZDA za 2,4 odstotka. V prvih šestih mesecih letošnjega leta so zagrešili najrazličnejši prestopniki 1.390.000 kaznivih dejanj, torej vsakih enajst sekund po eno. Dnevno povprečje znaša 37 ubojev, 272 razbojstev, 4775 vlomov in 1792 drugih tavnin. Ubojev je bilo v prvi polovici leta 630.

POSREDOVALNICA ZA DOLGINKE

V Londonu so odprli novo ženitveno posredovalnico, ki bo priskrbela zakonskega druga je nad 190 cm visokim kandidatkam.

MILIJON FRANKOV GLOBE

Sodišče v Strasbourgu je odmerilo Marcelu Wagentrutzu dva meseca zavora in 48.000 frankov globe, ker je v pijanosti divjal in razbijal. Doslej je bil pijanček kaznovan že 27-krat, denarne kazni pa znašajo skupno že milijon francoskih frankov.

VELIKA SELITEV

Skupina sovjetskih gradbenih inženirjev je odpotovala v nizino ob Kaspijskem morju, kjer pripravljajo načrte za nove naselbine. Kolhozni planinski vasi bi se radi preselili na rodovitno zemljo v ravnini. Za nove naseljence so začeli graditi 400 stanovanjskih hiš. Ze letos se bo s hribov preselilo na ravnino 7000 gospodarstev. Vsaka družina bo dobila 15.000 rubljev kredita.

»SIROVA« VOJNA

»Sirova« vojna je izbruhnila med Nizozemsko in Zahodno Nemčijo. Nemški strokovnjaki za racionalizacijo zahtevajo, naj Nizozemci, ki so glavni izvozniki sira v Nemčijo, proizvedejo sir v oglatih kalupih, oni pa vztrajajo pri svojih tradicionalnih oblikah.

STO MILIJONOV AVTOMOBILOV

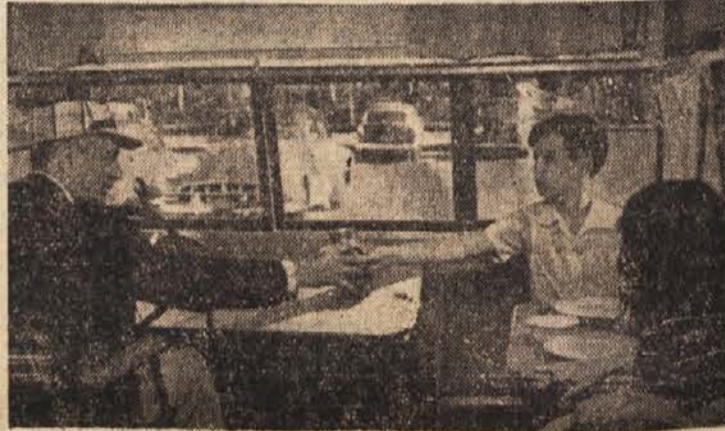
Po približnih podatkih je na vsem svetu nad 100 milijonov avtomobilov. V to niso všteta motorna kolesa in traktorji. Nad 60 odstotkov vseh avtomobilov je v ZDA, 18 odstotkov pa v Zahodni Evropi.

THOTAPCI Z MAMILI

Pri preiskavi nekega stanovanja v Chicagu so kriminalni organi našli 100 kg marihuane in kilogram heroina. Vse skupaj je bilo vredno okoli 800.000 dolarjev.

V londonski dvorani Olympia so pred dnevi odprli sirarsko razstavo, na kateri sodelujejo razen vseh angleških tudi mlekarne iz mnogih evropskih dežel. Posnetek kaže strokovnjaka Stafforda, ki bo izbral po svojih izkušnjah najboljši sir.

Paul Prigg iz Miamija na Floridi si je skonstruiral avto, v katerem je tudi med vožnjo doma v kuhinji. Na stari vojaški jeep je postavil 6 m dolgo in 2,4 m široko karoserijo. Kadar vozi, sedi na zložitvenem stolu, vozilo z aluminijasto streho pa ima povprečno hitrost 65 km na uro. In notranja ureditev? Kopalnica, plinsko ognjišče, hladilnik ter zakonska in dve otroški postelji.

Čedalje manj slonov

Vsako leto uničijo v vzhodni Afriki vsaj 600 slonov zaradi visoke cene slonovine, ki jo izvažajo v Indijo in jo tam predelujejo v različne spominke, ki so napredaj malone v vseh zahodnoevropskih mestih. Slone streljajo večinoma domačini, športni lovci pa morajo plačati 90.000 dinarjev za vsakega. Zaradi prehudega odstrela grozi vzhodnoafriškimi slonom iztreljenje. »Društvo za svobodno življenje«, ki izdaja svoj list, propagira tudi s filmi zaščito redkih živali. Pod geslom »Ne kupujte rezbarij iz slonove kosti, ker bodo sloni samo zaradi svojih oklov izumrli«, skuša društvo preprečiti pretirano streljanje slonov.

Za dobro voljo

»Ze spet si vohljat po hladilniku!«

»Navdušujem se za vse, kar je mojemu Jurčku všeč.«

»Saj res, ali je tvoj brat zadnje čase kaj pisal?«

RAZTRESENOST

Albert Einstein je bil baje včasih zelo raztresen. Ko je nekoč prišel k frizerju, je sedel na stolček in sam pri sebi ponavljal matematični problem. »Ostriči?« ga je vprašal frizer. »Da, prosim!« je odgovoril Einstein. »Prosim vas, snemite klobuki!« »Oh, oprostite,« je pohitel profesor, »nisem vedel, da so navzoče tudi dame.«

SREČANJE

Einstein je rad hodil na dolge sprehode med njivami in po travnikih. Na brvi čez vaški potok sta se nekoč srečala z mesarjem, ki je nesel meso na trg. Ker je bila brv preozka, da bi se na njej lahko srečala, je mesar nadrl profesorja: »Hej, pojdi s poti, jaz se oslu ne bom umikal!« »Jaz se pa bom,« je rekel Einstein in spustil presenečenega mesarja mimo.

SPOROČILO

Nekega pariškega oduha je zgodaj zjutraj zbudil telefon: »Halo, kdo je tam?« »Prosim vas,« se je oglasil nekdo po telefonu, »samo 'ratko sporočilo bi rad.« »Sporočilo!« je zavpil oduh. »Zaradi sporočila si upate buditi človeka ob šestih zjutraj!« »Hvala lepa,« je odgovoril neznanec, »samo to sem hotel vedeti. Veste, včeraj sem pri vas zastavil uro.«

PRISOTNOST DUHA

Nemški naravoslovec Brehm se je sprehajal po parku. Nenadoma mu je pridivil nasproti močan moški z velikim mesarskim nožem v roki. »Moram vas zaklati,« je kričal, Brehm pa je takoj videl, da ima opravka z norcem, zato je mirno odgovoril: »To vsekakor ne bo mogoče, ker danes ni klavni dan. Kakor veste, je klavni dan torkih in petkih prepovedano.«

KALEJDOSKOP ISKANJA

Zapiski z XI. Triennala v Milanu

Sašo Lovšin

POLOVIČARSTVO MORDA ŠE MANJ?

Armida in njen oče pa sta le za zaprtimi vrati, (kjer bodo redili Jugoslavo in jugoslovanki morala opaziti mojo zadrego, saj sedaj brčkone razčiščevali tudi skem dnevu v Triennalu, nismo me, kot se šele zdaj spominjam, nekatere stvari, ki sem jih ome-govorili o tem.

V glavnem je tekla beseda o Hladnikovih in Gostiševih filmih. »Življenje ni greh« in »Fantamajčen prostor v Palazzo dell'Arte, kjer smo Jugoslavo razne obrti arhitekt Avčin-Pogačnik gostom pokazal v triennalski stavljali izdelke umetne obrti. Bogica, Majda Kumar, Eza Maire, kino-dvorani. Po konvencionalnem ni mogoče sicer zanikati, da je kipar Milan Cvelbar in akademski aplavzu so nekateri ugibali, če ni arhitekt Ivo Penič kar se da slikar Miloš Požar — v Palazzo smo hoteli pokazati, da kulturni racionalno izkoristil mali raz-dell'Arte vsaj tako razočarala, delavci pri nas svobodno ustvarstveni prostor s sredstvi, ki jih kot sta navdušili naši dnevi sobi jajo. Druga nič, saj sta bila je imel na razpolago. Vprašanje v mednarodni razstavi stanovanj. oba filma zlasti še brez prepozase pa je, ali ga je uredil lepo Z Armido in njenim očetom trebnega daljšega pojasnila, ob in ali je tisto malo, kar je bilo o tem seveda nisem govoril, neartikularnih glasovih, nagli iz-razstavljeno — pa še tisto je osta- Patriotično sem molčal. Zlasti še nekako zabrisano — vse, kar zaradi tega, ker sem vedel, da je dolgih periodah bobnanja in ce-bi lahko Jugoslavo pokazali. Armidin oče naš velik prijatelj, v glavem je tekla beseda o Hladnikovih in Gostiševih filmih. »Življenje ni greh« in »Fantamajčen prostor v Palazzo dell'Arte, kjer smo Jugoslavo razne obrti arhitekt Avčin-Pogačnik gostom pokazal v triennalski stavljali izdelke umetne obrti. Bogica, Majda Kumar, Eza Maire, kino-dvorani. Po konvencionalnem ni mogoče sicer zanikati, da je kipar Milan Cvelbar in akademski aplavzu so nekateri ugibali, če ni arhitekt Ivo Penič kar se da slikar Miloš Požar — v Palazzo smo hoteli pokazati, da kulturni racionalno izkoristil mali raz-dell'Arte vsaj tako razočarala, delavci pri nas svobodno ustvarstveni prostor s sredstvi, ki jih kot sta navdušili naši dnevi sobi jajo. Druga nič, saj sta bila je imel na razpolago. Vprašanje v mednarodni razstavi stanovanj. oba filma zlasti še brez prepozase pa je, ali ga je uredil lepo Z Armido in njenim očetom trebnega daljšega pojasnila, ob in ali je tisto malo, kar je bilo o tem seveda nisem govoril, neartikularnih glasovih, nagli iz-razstavljeno — pa še tisto je osta- Patriotično sem molčal. Zlasti še nekako zabrisano — vse, kar zaradi tega, ker sem vedel, da je dolgih periodah bobnanja in ce-bi lahko Jugoslavo pokazali. Armidin oče naš velik prijatelj,

Jugoslovanski komisar za Trien-saj se je potem, ko se je po letu 1943 vrnil zopet v Milano, boril že spomlad omenil, da nezado-pod ilegalnim imenom, priimkom stna sredstva ne dopuščajo preveč nekega svojega slovenskega tova-optimističnih pričakovanj. Čeprav riša. Tudi na cocktail-party, ob-je takrat ostalo njegovo opozorilo veznem sprejemu, ki smo ga pri-

radiu, kar naj kaže veliko zanimanje za njuno delo. — Če ne morda za njuno posebnost?

Vendar, če Jugoslavo nismo govorili v Milanu o naši udeležbi, ne pomeni, da smo bili zadovoljni s konvencionalnimi pa tudi z iskrenimi pohvalami, ki se izrekajo na konvencionalnih sprejemih (ta je stal 60.000 lir manj kot najemnina in ureditev razstavnega prostora v Palazzo dell'Arte). Prav tako nas ne bi smelo navdušiti kakšno manjšo ali večje priznanje, za našo udeležbo na mednarodni razstavi stanovanj, ki ni izključeno. (Zirja milan-skega triennala bo te dni izrekla svojo oceno in podelila nagrade.)

Za prihodnji triennala se bomo morali boljše pripraviti, na veliko širši osnovi, s širšim krogom sodelavcev in organizacij in z veliko boljšim poznavanjem oziroma razumevanjem poslanstva, pomena in vloge Triennala, kjer je vsaka udeležba seveda tudi močno prestižna zadeva.

(Dalje jutri)